

SRPANJ - KOLOVOZ -
RUJAN 2011.

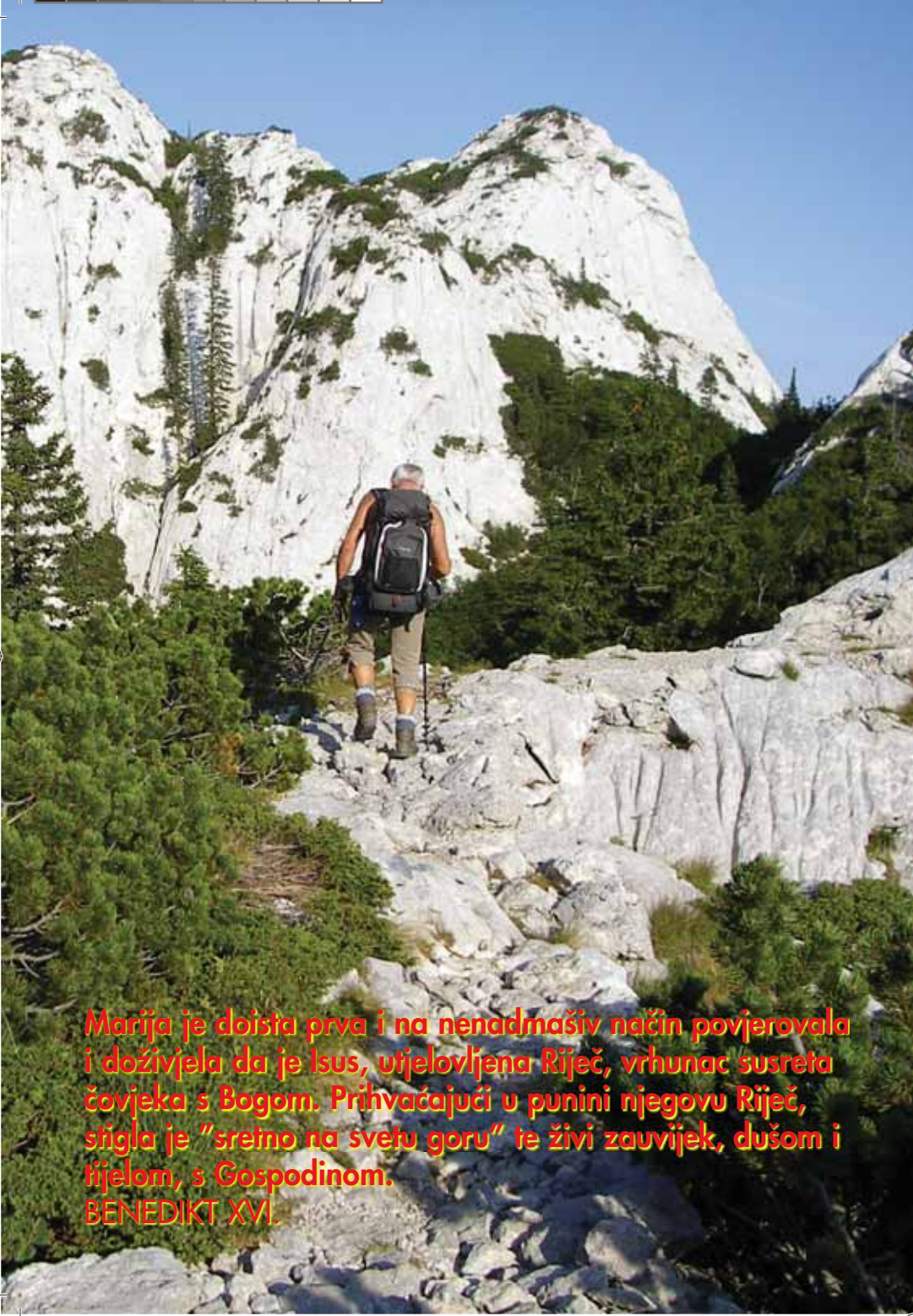
7-8-9

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Marija je doista prva i na nenadmašiv način povjerovala i doživjela da je Isus, utjelovljena Riječ, vrhunac susreta čovjeka s Bogom. Prihvaćajući u punini njegovu Riječ, stigla je "sretno na svetu goru" te živi zauvijek, dušom i tijelom, s Gospodinom.
BENEDIKT XVI.

7-8-9

SRPANJ
KOLOVOZ
RUJAN

ISSN 1331 - 1476

Marija

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Split, 2011.

Godina XLIX.

Cijena: 7 kn

Papa ili njegove riječi?

Papa Benedikt XVI. bio nam je 4. i 5. lipnja dragi gost. Iako je boravio u Zagrebu, tih dana bili smo s njime svi jedno: gledali smo ga i slušali u zračnoj luci, u kazalištu, na Jelačićevu trgu, na hipodromu i u katedrali. Iako su mu poziv da nas posjeti uputili i nositelji najviših državnih službi, mediji su stvorili od toga prije njegova dolaska ideološki forum za borbu protiv njega ili za njega, kako bi njegov posjet unaprijed osudili na neuspjeh. No, Papin posjet bio je pun pogodak.

Petrov nasljednik sve nas je osvojio svojom jednostavnošću i prisnošću. Uputio nam je svima i poruku: političkom vrhu da hrvatski narod pripada Europi; predstavnicima svih slojeva društva i politike da razmišljaju o savjesti i da je odgajaju; katoličkim obiteljima da se ne boje odgovornosti i dara života, da djecu uče moliti i s njima mole; mladima, da budu radosni u Kristu i da se ne zanose materijalnim probitkom; biskupima da rađe složni među sobom i zajedno s Petrovim nasljednikom; svećenicima, da ne klonu duhom, budu budni u molitvi i revni u

služenju; redovnicima i redovnicama neka svoje bogatstvo temelje u Bogu i puste mu nek ih on oblikuje; svećeničkim i redovničkim pripravnicima, da budu spremni svakodnevno Bogu odgovoriti u ljubavi; Crkvi da bude moralna savjest društva, vjerna Kristu i njegovu Evandelju u društvu koje nastoji relativizirati i sekularizirati sve slojeve života. Od svih poruka, čini se da je bila najjača tišina, osobito na trgu pred Presvetim, kojom kao da je htio poručiti, da će sve njegove riječi ostati samo obična jeka, ako svatko od nas ne stvori u sebi plodno tlo za njih.

Benedikt XVI. vratio se u Vatikan, a ostale su nam njegove poruke. Dok je bio među nama pokazali smo da ga volimo, a sad pokažimo da držimo i do njegovih riječi. Od njega se još nismo pravo ni oprostili, a novi izazovi već su počeli, i to smišljeno: napadi na hrvatsku kršćansku orijentaciju, odnosno otvoren prezir i napad na sve temeljne obiteljske vrijednosti koje su nas kao narod do danas čuvale i očuvale. Nije li ljeto pred nama s brojnim prigodama za hodočašća, osobito u marijanska svetišta, upravo zgoda da nademo vremena za sebe i zadržimo se u tišini i molitvi kako bismo Papine poruke prihvatili srcem i dušom te zaživjeli svojim životom?!

UREDNIK

Procesija Barcelonom

Tisuće vjernika, moleći kronicu uz kip Gospe Fatimske Hodočasnice sa svijecama u rukama, prošlo je povijesnim dijelom Barcelone (Španjolska) 28. svibnja navečer. To je 40. put da tradicionalna marijanska procesija ide posljednje svibanjske nedjelje gradom. Za to se zauzimalje svjetovna udruga klaretinaca, koji žele očuvati tradiciju ljubavi prema Gospi i duh svoga utemeljitelja. (Z)

Prvi bolivijski svetac?

U bazilici Gospe od Kopakabane započeo je 21. svibnja službeni postupak za proglašenje blaženim Francisca Tita Yupanqui, koji je izradio kip Gospe Kandelorske u Copacabani, 160 km od bolivijskoga glavnog grada La Paz. Ako postupak završi s uspjehom, indijac rođen sredinom 16. st. i umro g. 1616. u mjestu Cuzco (Peru), mogao bi biti prvi bolivijski svetac. Gospa od Kopakabane, okrunjena g. 1925. kao Gospa Bolivijska, časti se od g. 1583., a njezino svetište jedno je od najstarijih u Americi i važno hodočasničko stjecište. Prema predaji, Yupanqui je imao jedne noći viđenje domaće žene s djetetom u rukama, prema kojoj je kip i napravio, pa je zovu i Gospa morena. (Z)

Povjera Talijana Gospi

Benedikt XVI. predvodio je 26. svibnja u rimskoj bazilici sv. Marije Velike kronicu i Gospi, Majci jedinstva, povjerio Talijanski narod. Bilo je to u prigodi 150. obljetnice političkog ujedinjenja Italije, a slični susreti upriličeni su u svim talijanskim biskupijama. (RV)

S predstavnicima Kongregacije

Benedikt XVI. primio je 28. svibnja u Vatikanu nekoliko članova muške Marijanske kongregacije iz Regensburga (Njemačka). U razgovoru se osvrnuo na svoju povezanost s Gospom, jer je s 14

Slovensko-hrvatsko hodočašće

Prije 10 godina započela su slovensko-hrvatska hodočašća svake druge godine. Slovenci su hodočastili u Mariju Bistricu, onda Hrvati na Brezje, a treće je hodočašće bilo na Trsat pa je nastao prekid. U dogovoru s hrvatskim biskupima, slovenski biskupi pozvali su na slovensko-hrvatski molitveni susret 2. srpnja u bazilici Marije Zavešnice na Ptujskoj Gori u Sloveniji, gdje glavno slavlje predvodi nadb. M. Turnašek, a propovijeda biskup J. Mrzljak. Hodočašće se drži pod geslom "Marija, naša Kraljica", a u svetištu se slavi toga dana blagdan Ptujskogorske Majke.

(SSŠ)

godina i on bio primljen u tu kongregaciju. Primijetio je da je mariologija na njemačkim sveučilištima nakon rata bila pomalo kruta i uzdržljiva te izrazio uvjerenje da se takvo stanje nije mnogo promijenilo. Misli da su pronašli ono bitno, njezinu vjeru. (RV)

Nova kapela u Rio de Janeiro

U Rio de Janeirou (Brazil) 28. svibnja nadb. O. Tempesta otvorio je novu kapelu Gospe Fatimske, replika Kapele

ukazanja koja će pomoći da se više proširi štovanje Gospe Fatimske i biti znak potrebe obraćenja i molitve. (WF)

Molitva za nova vremena

Na blagdan Pohoda Marijina, 31. svibnja, nikaragvanski biskupi objavili su pastoralno pismo na temu *Veliča, molitva za nova vremena* u suglasju Godine molitve koju je proglasila ta srednjoamerička biskupska konferencija. Dok se pripremaju na nacionalni post 1. srpnja, biskupi pozivaju na molitvu za domovinu, obvezivajući se da će moliti krunicu osobno, u obiteljima i zajednicama. Pozivaju se na riječi Benedikta XVI. koji ih je g. 2007. poticao da ostanu "u Marijinoj školi", nadahnjujući se na njezinim poukama. Pružaju sjajno biblijsko razmatranje Marijina *Veliča* i potiču na molitvu i razmatranje u svjetlu te Gospine molitve. (Z)

Poziv na promatranje Boga

Hodočašće djece u fatimsko svetište 9. i 10. lipnja održano je pod geslom "Oče, Sine i Duše Sveti, ja vam se klanjam", što se uklapa u pripremu za stoljetnicu fatimskih ukazanja. Time se htjelo i kod djece razviti stav klanjanja Bogu, što je priznavanje Božje uzvišenosti i prihvaćanje njegova otajstva. (Z)

Nova kapela u Washingtonu

U američkomu nacionalnom Gospinu svetištu Bezgrešnog Začeca u Washingtonu započela je gradnja nove maronitske kapele. Projekt je napravio umjetnik L. R. DiCocco, a vodi ga bruklinska eparhija sv. Maruna. Kapela je posvećena Gospi Libanonskoj, a bit će jedinstvena nazočnost srednjoistočnog kršćanstva u tom svetištu. To će i Maronitsku crkvu u Americi postaviti u suglasje opće Crkve za sve posjetitelje svetišta, koji će prepoznati bogatu tra-

diciju i baštinu Maronitske crkve i njezine marijanske pobožnosti. Unutarnjost kapele odavat će ljepotu intime u libanonskom kamenu. Sirijski križ resit će oltar, a libanonski cedar pod. Likovi sv. Maruna i Gospe Libanonske bit će na ulazu u kapelu, a iza oltara četvorica evanđelista, prizor razapinjanja i Gospa s Djetetom. Posveta je predviđena 23. rujna, za 50. obljetnicu maronitskog sjemeništa Gospe Libanonske u Washingtonu i 50. obljetnicu redjenja njegova ravnatelja. (Z)

Vratila se Gospa Hodočasnica

Kip Gospe Fatimske Hodočasnice vratio se 4. lipnja nakon mjesečnog boravka u biskupiji S. Tomé i Principe u Africi u Portugal, gdje je 5. lipnja predan fatimskom svetištu. Obišao je sve župe u biskupiji, a boravio je u Africi u povodu otvorenja svetišta Gospe Fatimske Hodočasnice u Bate-Pá 8. svibnja i da pobudi na razmišljanje o Marijinu značenju u povijesti spasenja. (WF)

Kraljica Afrike

Schönstattaska obitelj, koja postoji tek od g. 1977., prvi put mogla je okruniti Gospu kao Kraljicu Afrike 31. svibnja 1981. K tome je izbio oslobodilački rat i g. 1980. izglasana neovisnost. Iste godine schönstattaska obitelj u Johannesburgu u Južnoafričkoj Republici okrunila je Mariju za Kraljicu Afrike, a godinu kasnije u Zimbabveu. Otada svake godine obnavljaju njezino krunjenje. (WS)

Dvostruki blagdan za Belmonte

Za Belmonte, schönstattsko svetište u Rimu, blagdan Duhova bio je dvostruko slavlj. Najprije, Duhovi upućuju na Majku Crkve, kojoj je svetište i posvećeno, a zatim, na Duhove pada obljetnica blagoslova Očeva kipa. Za taj dan održan je i kurs saveza žena, da bi ondje s Ocem sklopile i savez. (WS)

Poput Dvorane posljednje večere

Proslavili smo nedavno Uzašašće Gospodinovo te se pripravljamo da primimo veliki dar Duba Svetoga. U prvo-me smo čitanju vidjeli kako je apostol-ska zajednica bila okupljena u molitvi u Dvorani posljednje večere s Marijom, Isusovom majkom (usp. Dj 1, 12-14). To je slika Crkve koja produbljuje svoje korijene u uskrsnom događaju. Ta je zapravo Dvorana mjesto gdje je Isus, na posljednjoj večeri, ustanovio Euharistiju i svećeništvo, i gdje je, pošto je uskrsnuo od mrtvih, izlio Duba Svetoga nad Apostole upravo te uskrсне večeri (usp. Iv 20, 19-23). Gospodin je svojim učenicima naredio da "ne napuštaju Jeruzalem, nego neka čekaju Obecanje Očevo" (Dj 1, 4); tražio je, naime, da ostanu zajedno kako bi se pripravili primiti dar Duba Svetoga. I oni su se skupili u molitvi zajedno s Marijom u Dvorani iščekujući obećani događaj (usp. Dj, 1, 14). Ostati zajedno bio je Isusov preduvjet da bi primili Duba Tješitelja, a produžena molitva bila je pretpostavka njihove sloge. Tu nalazimo zadivljujuću pouku za svaku kršćansku zajednicu. Katkad se misli da misionarski uspjeh ponajprije ovisi o pomnom programiranju i mudrom izvršavanju neke konkretne obveze. Sigurno, Gospodin traži našu suradnju, ali prije bilo kojega našega odgo-vora potrebna je njegova inicijativa: Njegov je Dub pravi začetak Crkve i njega valja zazivati i primiti. (...)

Svakomu je dobro poznato kako je kršćanska obitelj posebni znak Kristove nazočnosti i ljubavi i kako je ona pozvana dati posebni i nenadomjestivi doprinos evangelizaciji. Blaženi je Ivan Pavao II., koji je čak tri puta posjetio ovu plemenitu zemlju, tvrdio da je "kršćanska obitelj pozvana živo i odgovorno sudjelovati u poslanju Crkve na vlastiti i originalni način, stavljajući u službu Crkve i društva samu sebe u svojem biti i djelovati, kao intimno zajedništvo života i ljubavi" (Familiaris consortio, 50). Kršćanska je obitelj uvijek bila primarni put prenošenja vjere te i danas posjeduje velike mogućnosti za evangelizaciju u mnogovrsnim okruženjima.

Dragi roditelji, trajno se obvezite učiti svoju djecu moliti, i molite s njima; približite ih sakramentima, osobito Euharistiji jer ove godine slavite 600 godina "ludbreškog euharistijskog čuda"; uvedite ih u život Crkve; u intimi doma nemojte se bojati čitati Sveto pismo, obasjavajući tako obiteljski život svjetlom vjere i hvaleći Boga kao Oca. Budite poput male Dvorane posljednje večere, poput one Marijine i učenika, u kojoj se živi jedinstvo, zajedništvo, molitva!

Danas, Bogu hvala, mnoge kršćanske obitelji stječu sve više svijest o svojem misijskom pozivu te se ozbiljno zauzimaju u svjedočenju za Krista Gospodina. Bl. Ivan Pavao II. govorio je: "Prava obitelj, utemeljena na braku, sama je po sebi dobra vijest za svijet." I dodaje: "U naše vrijeme sve su brojnije obitelji koje aktivno sudjeluju u evangelizaciji... U Crkvi je dozreo trenutak obitelji, a to je također trenutak misionarske obitelji".

(Iz propovijedi u Zagrebu, 5. lipnja 2011.)
BENEDIKT XVI.

Da počastimo njezin spomen

Kriste, Bože naš, vječna Riječi,
ti si htio uzeti tijelo od presvete Djevice
da bi nas spasio i k sebi doveo,
i kad je tvoj plan spasenja bio dovršen,
uzišao si ponovno k Ocu svome
i zatim privukao k sebi svoju Majku,
milosti punu, i posjeo je sebi zdesna;
udijeli nam, Gospodine,
da počastimo njezin spomen
i uzveličamo njezin blagdan,
ti koji si je htio uzvisiti iznad ljudi i anđela;
tebi pristaje slava i klanjanje, sada i uvijek. Amen.

(Iz sirijsko-maronitskog časoslova za blagdan Uznesenja)

Marija kao ures neba

Nakon što umjetnik napravi umjetničko djelo, ono mu postaje ukrasom. Štoviše, kažemo da se umjetnik proslavio izradivši ga. Događa se tako proturječe: umjetničko djelo učini slavnim i neumrlim umjetnika koji ga je napravio te se, nakon njegove smrti, toliki naraštaji dive njegovu umijeću. Tako umjetničko djelo nadilazi umjetnika koji ostaje živjeti samo u svojim djelima, proslavljajući ga godinama, pa i stoljećima nakon smrti. Čudno je ali istinito da neživo djelo može nadživjeti živa auktora, o čijem umjetničkom izrazu genijalnosti je potpuno ovisilo.

BOG SE PROSLAVLJA NA ZEMLJI

Proturječju života svakog umjetnika podložio se, dijelom, i sam Bog, no s druge strane ga je nadišao, što nije dano ljudskim umjetnicima. Razlika tako ipak postoji, jer on svoju umjetničku umješnost nije izražavao samo na neživoj tvari, nego prije svega na živim bićima. Kao što se umjetnik proslavlja u svojim djelima, i Bog je bio toliko ponizan da je dopustio da mu njegova djela budu ures na zemlji. Htio je da djelo resi svoga Tvorca na zemlji, da bude izričaj Neizrecivoga. Iskazao je nevjerovatnu čast stvorenju kad je htio da stvorenja postanu uresom njemu, neizmjerljivoj ljepoti i savršenoj dobroti. Marija je apsolutno prednjačila među svim stvorenjima u njegovu božanskom planu, postavši najljepše. Ključ njezina uspjeha

stoji u tome što je od početka shvatila i prihvatila kako se ambiciozni Božji plan, predviđen za stvorenja, ne treba i ne može ostvariti bez nje. Upravo suprotno, primajući njegovu ljepotu stvorenje je moglo biti do kraja lijepo i dobro, čemu je ona kao milosti puna bila vjerodostojan svjedok. Njegova umjetnička genijalnost prema čovjeku našla je izniman izričaj u njoj, najsvetijem djelu njezine ruke.

U njegovu božanskom zahvatu bilo je nečega što se ne događa u okvirima ljudske umjetnosti. Dok ljudski umjetnik sebi kratkovjekom po svojim djelima daje dulji život, vječni Bog je sebe proslavio u svom vremenitom djelu. Sve je učinio kako bi mu dao vječnu dimenziju, a ne sebi po njemu kao što čine ljudi. Kao što ga je Sin proslavio na zemlji, a on zauzvrat njegovoj ljudskoj naravi u nebu iskazao počast stavivši sebi zdesna, slično je predvidio i za Mariju, najljepše ljudsko biće. Ona je njega slavila svim svojim bićem na zemlji, u vjernosti i poniznosti, a on je

onda učinio za nju ono što nijedan umjetnik nije vlastan sa svojim djelom. Jer, u njezinu slučaju, Umjetnik se nije samo proslavio po svome djelu, nego je imao moć udijeliti mu neprolaznu slavu koju je sam posjedovao. Zato nije samo ona njega proslavila na zemlji, nego je zauzvrat i on nju proslavio na nebu, dajući joj čast da dušom i tijelom doživi slavu nebesku. Na taj način je Marija zasljala u nebu kao najuzvišenije djelo Božje, uz proslavljeno čovječstvo svoga Sina.

BOG PROSLAVLJA U NEBU

U zajedništvu s Crkvom na Pedeseticu Marija je doživjela događaj dolaska Duha Svetoga kao zahvat božanskog umjetnika koji je u njoj potvrdio nepovratnost i savršenstvo spasenjskog procesa kojega je bila dionicom od samog začeca. Ostala je živjeti na zemlji, a već je bila u nebu u slavi Trojstva, gdje je bio proslavljen onaj kojemu je ona dala tijelo. Tako je već jedan dio njezina bića uživao slavu koja je obećana i namijenjena svakom čovjeku. I nakon događaja Duhova kojim je Bog dovršio svoje djelo na zemlji, ostalo je još jedno veliko Božje iznenađenje, jer se Božja dobrota i čovjekoljublje ne iscrpljuje i ne okončava na zemlji, nego u životu u njemu i njegovoj punini. Nakon punog svjedočanstva koje je dala Marija na zemlji, ostao je završni zahvat na nebu po kojem je postala punopravnom dionicom nebeskoga Božjeg djela. U njoj se ispunilo do kraja sve što je vjerom unaprijed prihvaćala. Zalag Duha koji je primila, postao je jamstvo cjeline dara u kojem je uživala dušom i tijelom. Zato je ona kao najbolji izričaj Božje umjetnosti na zemlji, postala i njezin najbolji izričaj na nebu.

Doživjela je radost da je spoznala kako sve umijeće koje je Bog učinio, za što je tražio i njezinu suradnju, nije učinio radi sebe, nego radi nje, nove Eve i cijeloga Evina potomstva. Ljudski rod spašenih po svu vječnost bio je završni čin, posljednji detalj velebnoga umjetničkog djela koje je Bog risao i slikao, a za koje se poslužio čovječtvom svoga Sina, tim platnom razapetim po Mariji od neba do zemlje, na kojem se našlo mjesta za svakog čovjeka. Zato je mogla posredovati u Crkvi pomažući shvatiti i prihvatiti Božji plan i njegovu volju, ukazujući na trajnu prisutnost Uskrsnuloj s kojom je bila neraskidivo povezana i prema kojem je snažno težila cijelim bićem. Ona koju je on nezaustavljivo privlačio u nebesku slavu, mogla je uzdizati duše vjernika osjećajući jasno i neposredno slavu u koju će biti sama uzdignuta.

Kao što je ona svemogućem Bogu svojom suradnjom omogućila da bude izvstan Umjetnik na zemlji, stavljajući mu potpuno na raspolaganje cijelo biće i sve darove, tako je on njoj, uzdigavši je u nebo, dopustio da bude glavna nebeska umjetnica. Njezinom proslavom u nebu njegovala umjetnička inicijativa na zemlji dobila je svoju krunu u nebu. Marijinim uznesenjem dušom i tijelom u nebesku slavu, njegovo najljepše djelo došlo je na pravo mjesto u cjelini njegova opusa. Njegova najveća suradnica na zemlji, ponizna službenica, postala je nebeska umjetnica, pravi ures neba, biće najljepše od svih bića, koje je zavrijedilo da mu i anđeli iskažu čast. Kao što je cjelovito živjela na zemlji, tako je cjelovito, dušom i tijelom, dosegla slavu nebesku po Božjem daru.

Ivan BODROŽIĆ

Manifestacija ponosa ili provokacija prkosa

„Ja Ivan uzimam tebe, Marko, za svoga supruga i obećavam ti vjernost u dobru i u zlu...“ Hoće li se ikad takvim riječima pred oltarom sklapati sakrament ženidbe? Vjerujem da neće! Hoće li ikada dvojica muškarca ili dvije žene pronaći način da začnu i rode dijete? Uvjeren sam da neće. Jesam li zbog takvih uvjerenja „homofob“? Vjerujem da nisam! Ima ih koji misle drukčije?! Pa što? Ima i onih koji uopće ne misle!

NAMEĆU SE NEKA PITANJA

Nakon događanja u Splitu 11. lipnja nameću se neka pitanja. Pred neka bih postavio novinare, ili, možda, radije neke novinare doveo u pitanje. Zašto? Zato što se puno više trude biti formativni nego informativni, iako im je to drugo prvotni zadatak. I zato što je u njihovu poslu i mentalnom sklopu polazni stav da je samo loša vijest - dobra vijest. A ponajviše zato što mnogi od njih svjesno i hotimično pišu, govore i djeluju pod cenzurom. U ona smo vremena barem znali odakle cenzura i naučili čitati „između redaka“... Danas je cenzura bezobzirnija, često bez „pedigrea“.

U ono vrijeme, npr., M. Smoje hvalio se svojom „neutralnošću“, ali je lako bilo zapaziti da one na vlasti kritizira strogo dozirano, koliko su mu dopustili - malo više nego drugi. One u „opoziciji“ napadao je bez mjere i obzira, bilo da se radi o slobodnim umjetnicima i misliocima, ili o „popima i klerikalcima“, ili o „pantaganim iz kanalizacije“, kako je poslije g. 1971. nazivao „proljećare“.

Smojinih nasljedovatelja danas u novinarstvu ima koliko hoćete: pišu o moći Crkve, i te se „moći“ toliko „boje“ da o Crkvi pišu s nesnošljivošću i otvorenim neprijateljstvom na kojem bi im mogli pozavidjeti njihovi očevi ili djedovi čak iz „onih vremena“!

Zanimljivo, kad se u bilo kojem društvu postavi pitanje o istospolnosti, osobito o istospolnim „brakovima“ a pogotovo o usvajanju djece u njima, uglavnom prevladava stav protivljenja i osude, ili, u najmanju ruku, suzdržanosti. A u medijima, novinarskim napisima i izjavama

političara - gotovo svi pišu obrane ili pohvale homoseksualnosti! Nešto tu zaudara. Očito se mnogi za javnost farbaju i stavljaju maske. I boje se - misliti naglas.

RAZLIČITA MJERILA

Već dugo je u modi ocjenjivanje nečije normalnosti pa i moralnosti po tome kako gleda na židovsko pitanje, do „razapinjanja“ onoga tko se drzne imalo „očešati“ o holokaustu. A sada gay paradama testiraju alergiju na homoseksualnost. I ako se netko drzne proglasiti je bolešću ili sličnim, jedva čekaju prišiti - homofobiju. A to bi, očito, trebala biti bolest, mada je sam taj pojam, tj. izraz vrlo nezgrapan i šepav. Isusa se tako, npr., može psovati, prišivati mu ljubavnicu, vraćanje u Egiptu, spolne maštarije na križu... Bl. Djevicu, svetinju kršćana, može se stavljati u kojekakve ružne konotacije - sve se to zove umjetnička sloboda. Ali dirnete li u židovske ili islamske svetinje, a pogotovo u „dogme“ europskog i svjetskog laicizma, „sve što kažete može biti upotrijebljeno protiv vas“. Zbog nekoliko crnih košulja na koncertima, Thompson je proglašen crnim vragom u svjetskim razmjerima, a predsjednik Hrvatske u Srbu može javno tepati trorogim kapama s petokrakom da su lijepe. A da je bilo o toj „lijeposti“ pitati one desetke tisuća kojima je to bilo zadnje što su na zemlji vidjeli dok su ih žive bacali u jame i rudnička okna?! Poslije „trećega svjetskog rata“ na splitskoj Rivi, „ambasadori-mineri“ ljudskih prava zaostali iz „narodnoo-

slobodilačkog rata“ natječu se u zgražanju i osudama s hrvatskim medijima. Tako se „u mreži prvog“ voditelj D. Labor okomljuje na one koji ne mogu podnijeti drukčije od sebe, ali taj propovjednik tolerancije ne može otprijeti prvi mali nesklad u „svojoj“ emisiji: kad mu slušatelj pri govori da je pozvao samo istomišljenike, naprasno ga prekida i izbacuje iz etera, zaključujući ljutito, oslonjen na izjave dvojice svećenika, da je Crkva ohrabrila i odobrila izgrede. Da paradoks bude potpun, voditelj završava emisiju Voltaire-ovim „klišejem“: Ne slažem se ni s jednom tvojom riječju, ali ću sve učiniti da ih smiješ izgovoriti! Nizozemska veleposlanica autoritativno udjeljuje cijeloj Hrvatskoj „opasku“ zbog diskriminacije i prijeti „monitoringom“! Ima li joj tko odgovoriti da je to nepristojna zloraba gostoprimstva i pitati je, bi li takve packe dijelila Americi da je ondje ambasadorica? Nemaju li oni u svojoj zemlji i ružnijih i krupnijih „otpada“? Napokon je podsjetiti: u Splitu nitko od „paradera“ nije povrijeđen, osim u „ponosu“, a što je s onim tisućama ubijenih u Srebrenici pod zaštitom Nizozemaca?! Koliko je njezinih sunarodnjaka zbog toga u zatvoru?

PO PRIRODI I PO IZBORU

Razlikujem homoseksualce „po prirodi“ od onih „po vlastitu izboru“. Nisam siguran kojih je više, a uvjeren sam da potonji dižu veću buku jer im je više stalo biti stalno na javnoj sceni, paradirati u gay-povorkama i uz izdašnu pomoć sponzora

i medija izazivati „homofobe“ kako bi ih onda mogli - prozivati. Da je bilo moguće splitske mase uvjeriti da ostanu doma, pa da „ponosni“ nesmetano i nevidljivo prošeću praznom Rivom!? A da je to nekome uspjelo, ne bi li ga razočarani prideovci tek tada - razapeli!? Samim tim što su - ako su - „drukčije orijentacije“, jesu li homoseksualci oslobođeni obveze samokontrole i discipline, koja obvezuje svakoga normalna i odgovorna čovjeka!? Jesu li oni tako „drukčiji“ da im je dopušteno i normalno „plastično“ iskazivati „spolnu orijentaciju“ po parkovima, autobusima i na svakom javnom mjestu, što inače pristojnim heteroseksualcima ne priliči!?

PRAVO NA „BRAK“ I DJECU

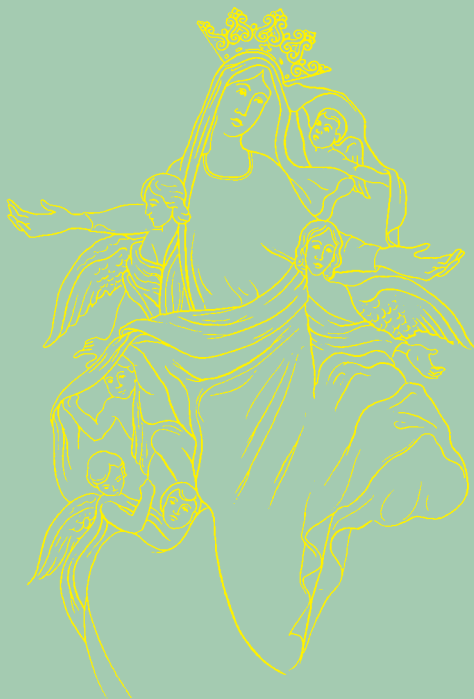
Ne bi li trebalo preispitati pojam braka?! I na čemu se temelji to „pravo“?

Što je s pravom na začecje u takvu „braku“ i „obitelji“?! Što je s pravom (usvojenog) djeteta da ima oca i majku?! I - za usporedbu: imam li ja, koji sam prihvatio celibat, pravo na usvajanje djeteta? Pokušajte zamisliti kad bih objavio takvu kandidaturu, kakve bih reakcije, protivljenja i poruge doživio u većini tih „naprednih, objektivnih i avangardnih“ naših medija: Je li?! A što se gospodin velečasni nije oženio - pa rodio i imao?!

Konačno, ne ulazeći u raspravu koliko i kako su „gay-parade - manifestacije izopačene seksualnosti“, bez gestezanja iznosim mišljenje da su gay-parade - „izopačene manifestacije“!

Stanko JERČIĆ

250 - "MARIJA" 7-8-9/2011.

Kraljice na nebo uznesena

Veseli me i raduje što u našoj vjeri postade poznato da se s tobom, Marijo, zbilo veliko čudo Božje moći koje dopunjuje našu nadu o uskrsnuću naših tijela. Tebi koja si se izrazila u zemaljskom životu čistoćom, milosrđem, svetošću i ljubavlju dano je odlikovanje koje u nama pobuđuje neki teško opisiv osjećaj, neobjašnjiv doživljaj jedinstva Crkve zemlje i neba.

Miljenko MAJETIĆ

Isus je liječnik

Odgojen sam u katoličkoj obitelji i u godinama odrastanja vjeru sam doživljavao kao nešto normalno. Međutim, sve se svodilo na formalno sudjelovanje u obredima, u životu nije bilo stvarne vjere i molitvenog duha.

Paralelno sa studiranjem radio sam, ali se nisam baš snalazio u poslovnom svijetu. Ciljevi su nadilazili moje mogućnosti. Banka u kojoj sam radio, našla se na rubu bankrota. Počelo i moje propadanje. Obuzela me tjeskoba. Nikomu se nisam povjeravao, jer mi je to bilo ispod časti. Nisam htio da netko primijeti moje slabosti i da se naruši dobra slika o meni. Upao sam u depresiju i nisam spavao mjesecima. Od prijatelja sam saznao za neku osobu koja mu je pomogla kad je bio u duhovnoj krizi. Bio sam kod nje dosta puta, radila je s viskom. Pojavilo se u isto vrijeme i dosta vidovnjaka, bioenergetičara, proroka, majstora tarota... Svi su mi nudili svoje usluge. Bio sam i kod kiropraktičara, sudjelovao na tečaju reikija, prošao i tečaj autogenog treninga. Moja kriza i gubitak vjere dosegli su vrhunac.

Zaposlio sam se u agenciji za imovinsko osiguranje. Trebalo je ići od stana do stana, razgovarati s ljudima i nuditi im osiguranje imovine. Naišao sam među njima na mladića koji je hodočastio od Zagreba do Međugorja (12 dana). Pričao mi je o Božjoj providnosti koja ga je pratila. I reče mi: "Vlado, Isus je moj

liječnik, Isus je moj gospodar." Te su me riječi doslovno pokosile.

A tko je za mene Isus, gdje je on u mom životu? Čim sam se vratio kući, uzeo sam Isusovu sličicu koju mi je darovao, stavio je preda se i počeo moliti. Ponovno sam Isusu otvorio vrata svoga života i nastavio svagdanu moliti. Kad sam čuo na Radiju Mariji da bivši košarkaš Cibone, koji me oduševio mirnoćom, sabranošću i vjerom, svakog dana ide na sv. Misu, sinulo mi je: zašto ne bih i ja, pa meni je milost Božja potrebnija nego njemu?! Otada sam svagdanu na sv. Misi i pričesti kod Marije Pomoćnice, a često i na sakramentu pomirenja. Svim srcem tražim Isusa. I osjećam njegovu blizinu i ljubav.

Vladimir MARČINKO

Alkuin o Gospri

Jedan od glavnih savjetnika na dvoru Karla Velikoga u Aachenu bio je učeni Alkuin koji je rođen oko g. 730. u engleskom Yorku. Svestrano naobražen, bio je rektor sveučilišta u rodnom gradu i okušao se na mnogim područjima znanosti. Bio je filozof i bogoslovac, liturgičar i pjesnik, propovjednik i kraljev savjetnik, duša karolinške obnove. Njegova pisana ostavština izraz je društvenih i crkvenih zbivanja, a nadasve duhovnog pokreta onoga vremena. U spisima dijaloške naravi prepoznaje se njegov znanstveni program i primjerna pedagoška metoda. U teološkim spisima branio je vjerski poklad od krivovjerja. Pisao je prouke o tajni Trojedinoga Boga, tumačio Pisma, prikazivao živote svetaca. Brojne njegove pjesme svjedočanstvo su o književnoj zauzetosti i promidžbi uljudbe onoga vremena. Bio je dakon, a preminuo je kao opat benediktinskog samostana u Toursu, 19. svibnja 804.

MOLITVA U PJESMI

Alkuin je gajio posebnu pobožnost prema Majci Isusovoj. Zbog njezine izuzetne odličnosti obraćao joj se molitvom u pjesmi. Na području mariološke znanosti slijedi predaju svetih otaca i crkvenih pisaca. U obredniku koji je važan za razvoj crkvenog bogoslužja, sastavio je misne obrasce za marijanske subote.

252 - "MARIJA" 7-8-9/2011.

Prvi je na Mariju primijenio starozavjetne tekstove iz Knjige Sirahove: *"Uzrastoh kao cedar na Libanu i kao čempres na gori Hermonu... kao palma u Engadu i kao ružičnjaci u Jerihonu. Kao divna maslina u dolini, uzrastoh kao makljen nad vodama. Rasub svoj miris kao cimet i drvo bagremovo i zamirisah mirisom kao smirna izabrana* (Sir 23, 14) i iz Knjige Izreka: *"Oblikovana sam još od vječnosti, od iskona prije nastanka zemlje. ... Kad je stvarao nebesa, bila sam nazočna... Kad je postavljao moru njegove granice... Igrala sam po tlu njegove zemlje i moja su radost djeca čovjekova"* (Izr 8, 23 sl.). Ti nadahnuti tekstovi i danas se upotrebljavaju u misnim slavljinama o bl. Djevici Mariji.

KRISTORODICA I BOGORODICA

U Alkuinovo vrijeme, u VIII. st., pojavilo se u španjolskoj strujanje po kojemu Isus ne bi bio naravni, nego posinjeni Sin Božji, čovjek kojega bi Bog posinio, adoptirao. Zbog toga je to učenje nazva-

no *adopcionizam*. Stavljajući u pitanje izvorno Isusovo božanstvo, dovodi se u pitanje i istina o Marijinu božanskomu majčinstvu. Po tom nauku koji slijedi Nestorijevo krivovjerje, Marija bi bila samo Kristorodica, a ne i Bogorodica. Alkuin je ustao u obranu pravovjerja koje ispovijeda vjeru u Kristovo božanstvo i Marijino bogomajčinstvo, ukoliko je Marija majka čovjeka koji je u isto vrijeme Bog i čovjek. Za Alkuina Marija je Kristorodica i Bogorodica.

U svom dokaznom postupku Alkuin se služi usporedbom o purpurnom platnu. Da bi postalo purpur, platno treba biti natopljeno krvlju školjke. Jednako je tako i Djevica Marija upila purpurnu boju božanstva kad je na nju "sišao Duh Sveti" i kad je bila "osjenjena silom Svevišnjega". Na taj način ljudska narav koja je od nje rođena, postala je dostojna da se u njoj nastani Logos, Vječna Riječ, Sin Božji. Evo kako to objašnjava: "Marija je ne samo Kristorodica, nego i Bogorodica. Ona je jedina djevica koja je, začeвши po Dubu Svetom i po sili Svevišnjega, primila tako veliku slavu da je mogla roditi Sina Božjega, koji je istobitan i istovječan s Ocem."

U svom tumačenju prizora u Kani Alkuin osvjetljuje narav i bit odnosa između Spasitelja i njegove Majke. Tu dolazi do izražaja Alkuinovo učenje o ljudskoj i božanskoj naravi u Kristovoj božanskoj osobi.

"Onaj koji nam je naredio da štujemo oca i majku, ne odbacuje svoju majku, ne niječe da mu je majka, budući da je uzeo tijelo od njezina tijela... Ali kad se radi da izvede čudo, onda kaže: "Što ja imam s tobom, ženo?" Tim izrazom Krist označava da nije uzeo od nje početak

svoga božanstva, po kojem će izvesti čudo, nego da je tu božansku narav primio od vječnosti od svoga Oca."

Veoma jasnim izrazima Alkuin precizira da je Marija uistinu Majka Božja jer je Sinu Božjem podarila ljudsku narav. S druge pak strane Marija nije roditeljka njegove božanske naravi. Alkuin stavlja Isusu u usta da nema ničega zajedničkoga između božanstva koje je primio od vječnosti od nebeskoga Oca i tijela od kojega je uzeo svoje tijelo. Kad se radi o poslanju zbog kojega je došao, onda prestaju veze tijela. Kad umirući Isus s križa povjerava majku ljubljenom učeničku, onda je to dokaz da postoji sinovska odanost Sina prema Majci.

MARIJIN ZAGOVOR

U pjesničkoj molitvi Majci Isusovoj Alkuin se obraća izrazima punih pouzdanja, svjedočanstvo djetinjte vjere i odanosti:

"Ti si moja slatka ljubav, moj biser, velika nada moga spasenja. Pomozi svojem sluzi, o slavna Djevice. Moj glas odjekuje usred suza, moje srce izgara od ljubavi. Usliši molitve moje braće koja te zazivaju. Djevice koja si puna milosti, po tvom zagovoru neka nas spasi milost Kristova."

Iako je Alkuinova molitva sva usmjerenana na Krista, ona se oslanja i na Gospin zagovor:

"Štiti, Gospodine, sluge svoje milošću mira i očuvaj od svih neprijatelja nas koji se uzdamo u zagovor blažene Marije. Neka nas prati, Gospodine, zagovor blažene i slavne vazda Djevice Marije, Majke Božje i neka nam izmoli tvoj oprost."

dar-ko

Da si zdravo, majko Spasa!

Upravo se navršava 70. godišnjica smrti *Dure Arnolda*, uglednoga hrvatskoga kulturnog i javnog radnika, sveučilišnog profesora, filozofa i pjesnika. Rođen je u Ivancu kraj Varaždina 1853. S očeve strane unuk je Francuza Arnaulda i Njemice. Otac mu se doselio iz Švicarske u Bjelovar, a odlikovao se u bitci kod Schwechata 30. listopada 1848. nakon čega ga Jelačić imenuje kraljevskim poreznikom u Bjelovaru, a zatim u Vinici i Ivancu. Đurina mati zvala se Sofija Vukanić. Jedva s 14 godina udala se za Ivana Arnolda s kojim je imala 24 djece, od kojih je Đuro bio 19. Prve dvije godine živio je u Ivancu. Četiri razreda pučke škole završio je u Zagrebu, a prva dva gimnazije u Varaždinu, živeći kod strica, imućna graditelja. Kao najboljeg đaka primio ga je biskup Haulik g. 1867. u nadbiskupsko sirotište. S odličnim uspjehom položio je ispit zrelosti. Nakon mature služio je godinu kod 53. pješačke pukovnije kao „jednogodišnji dobrovoljac“. Zatim se upisao kao jedan od prvih studenata na novootvoreno Sveučilište u Zagrebu. Filozofija mu je bila glavni studijski predmet, povijest i zemljopis sporedni. Budući da je zbog okupacije BiH g. 1878. mobilizirana 53. pukovnija u kojoj je bio i Đuro, s profesorskim radom u zagrebačkoj gimnaziji otpočeo je tek iduće godine. Godinu kasnije promoviran je za prvog doktora filozofije

Sveučilišta u Zagrebu. Stoga dvije godine boravi u inozemstvu unapređujući svoje zvanje da bi po povratku mogao predavati na zagrebačkom Sveučilištu. Na sveučilištima po Njemačkoj i Francuskoj sluša predavanja uglednih profesora. Na putu mu umire prva žena Lujza, unuka Ivana Mažuranića. Po povratku u Zagreb nastavio je predavati na zagrebačkoj gimnaziji 5 godina, a potom u muškoj učiteljskoj školi. Nakon dvije godine imenovan je za ravnatelja. U kolovozu g. 1890. oženio se Štefanijom Senečić, rođakinjom Augusta Šenoae, a g. 1896. imenovan je kraljevskim javnim redovitim profesorom pedagogije i filozofije. Na Sveučilištu je proveo 29 godina. Šk. g. 1898/9. i 1913/14. bio je dekan, a g. 1899/1900. i rektor. Vrhunac njegova znanstvenog rada okrunjen je g. 1899. primanjem u JAZU. Umirovljen je g. 1923., a umro 22. veljače 1941. u Zagrebu.

BORBA ZA DUŠU

Od g. 1899. do 1902. Arnold je uređivao *Vienac*, a od g. 1902. do 1909. predsjednik je Matice hrvatske. Bio je i član novoosnovanog društva hrvatskih profesora i Braće hrvatskog zmaja. God. 1913. osnivač je i predsjednik Kola hrvatskih književnika. Prvu pjesmu *Pri povratku* objavio je u *Viencu* g. 1873., a nakon toga objavljivao je gotovo u svim hrvatskim književnim časopisima: *Viencu*, *Prosvjeti*, *Hrvatskoj Prosvjeti*, *Hrvatskom Domu*, *Hrvatskoj Lipi*, *Serafinskom Perivoju*, *Našoj Misli*, *Slovu*, *Katoličkom listu*, *Književnom prilogu*, *Hrvatskom Kolu*, *Glasi Matice Hrvatske* itd. Pjesme su mu sabrane u zbirkama: *Izabrane pjesme* (1899.), *Čeznuća i maštanja* (1907.), *S visina i dubina*

(1918.), *Izabrane pjesme* (1923.) i *Na pragu vječnosti* (1935.). Filozofija, zbog koje je često dolazio u sukob s neistomišljenicima, odmjerava čovjeka, odnosno njegovu bit, samo kroz duševno-duhovnu prizmu te kroz njegov odnos prema Bogu i vjeru, dok je ostalo samo „tvarno“ tek puko pojavno. Takav aksiom provlači se kroz čitavu njegovu poeziju. U vječnoj borbi između metafizike kao apsolutne znanosti i prirodno-znanstvenoga pozitivizma odlučio se za posredno stajalište metafizike kao „više umske“ znanosti zasnovane na iskustvu. Nekoliko je pjesama napisao bl. Djevici: *Bogorodici, Gospi neba, Da si zdravo, Ti si jošte*. Častio ju je iznad svega: *Da si zdravo, majko Spasa, Najljepša od žena svijetu! Tebi ravna nema krasa, Otkada su v'jenci viju.* (Gospi neba)

SA VISINA SVETIH SIDI

Čovjek bez vjere slab je i nemoćan, potrebit je pomoći odozgor, u što je Duro istinski vjerovao.

*Ab, ojači ljudstvo cijelo,
Da verige zemske skrši -
I hvati se za propelo*

U nebesa koje strši! (Bogorodici)

Arnold je bio pravi borac vjere, ne popustivši ni pred naletima modernih europskih nastojanja na kulturno-književnom planu na prijelazu iz 19. u 20. st. koja su htjela satri vjeru i svaku vezu između Boga i čovjeka, nastojeći ga osloboditi moralnih i etičkih norma društva u ime subjektivizma, nihilizma, hedonizma i skepticizma te mnogih drugih *izama* pristiglih sa Zapada. Pogled mu je čitavog života bio usmjeren u nebo i Majku Božju:

Ne uskrati, majko Spasa,

Ovu slast ni mojoj duši -

U molitvi kad se vrućoj

Na podnožju tvome skruši. (Bogorodici)

Odanost Gospi zrcalo je njegova života kao i pjesme posvećene Njegovu liku:

Ja sam htio samo tebi

pjevati pjesme Gospo neba;

(...) (Gospi neba)

Svjestan da mu lirsko srce češće zaluta među svjetovne motive, moli Gospu da ga (srce) uzme k sebi:

(...)

Ab, uzmi ga već jedared

Ti za svoje podnočište!

Umiren ću onda pjevati

Samo tebi pjesme svoje

Ko anđela Božjih čete,

Što se oko tebe roje. (Gospi neba)

Durina vjera bila je zvijezda vodilja njegova života i rada. Snažno ju je prigrlio i živio. To svjedočanstvo vjere može i nama biti motiv i uzor pred naletima bezvjerstva.

Darijo MARKOVIĆ

Hrvatska Gospa

Kad je fra Lujo Marun (1857.-1939.), skrbnik starinarske baštine i utemeljitelj hrvatske nacionalne arheologije, 14. svibnja 1892. pronašao kameni romanički zabat oltarne pregrade iz katedrale sv. Marije u Biskupiji kraj Knina, na lokalitetu Crkvina, nije ni slutio da će njegovo otkriće postati glavnim simbolom marijanske obnove i nacionalne svijesti u hrvatskom narodu.

POVIJESNI KORIJENI

Stolna crkva hrvatskog biskupa, u kojoj je pronađen najstariji marijanski lik u hrvatskoj umjetnosti, sagrađena u 9. st., obnovljena je u doba pobožnoga hrvatskog kralja Zvonimira (1075.-1089.). Upravo u Kninskoj krajini, osobito na Kosovu, odvijali su se prijelomni povijesni događaji. Jer je od početka bila "Majka naše Crkve i našega naroda u stoljećima kada smo se kao narod i kao Crkva radali", Gospa Velikoga hrvatskoga krsnog Zavjeta, kako smo nazvali najstariji marijanski lik, postala je vjerna hrvatska Odvjetnica.

Kako svjedoči usmena predaja, zapisana u Ljetopisu popa Dukljanina, kralj Zvonimir je "ad quinque Ecclesias in Campo" prije nasilne smrti "v peth crikvah na Kosovi" izrekao prokletstvo da "nevirni Hrvati" ne bi imali svoga vladara i "da vazda tuju jeziku podložni bili". Iako ubojstvo kralja Zvonimira, nastalo tijekom kasnijih političkih nedaća, nije

povijesno utemeljeno, dogodilo se da Hrvati zadugo nisu uspjeli stvoriti samostalnu državu. Zato se pjesnik Starac Prokop, odnosno kninski gvardijan fra Ivon Mendušić stariji, da bi skinuo devetstogodišnju kletvu kralja Zvonimira, zalagao za gradnju nove crkve kao zadužbine hrvatskog naroda. S tom nakanom, pokraj temelja stare crkve sv. Marije, prema nacrtu kipara Ivana Meštrovića, sagrađena je g. 1938. nova crkva Naše Gospe, na mjestu gdje je "zemlja naša sačuvala uspomene naše, a naša Gospa lozu našu". Nedugo nakon toga, pojavilo se ostvarenje povijesnog sna, koji je ubrzo bio ugušen. Da bi san postao državotvoran, opet je Gospa pomogla vjernom narodu. Upravo s Gospom Velikoga Zavjeta započela je duhovna obnova pod nazivom *Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata*. Slavlje je počelo 12. rujna 1976. na Gospinu otoku u Solinu, nastavljeno

17. rujna 1978. na povijesnom tlu u Biskupiji kraj Knina i 2. rujna 1979. u Ninu kraj Zadra, a završilo 9. rujna 1984. u Mariji Bistrici. Tako je Crkva u Hrvata u Gospinu Praliku pokazala vjersku i narodnu svijest, a Gospa Hodočasnica obišla je sve krajeve Lijepe naše.

NAJSTARIJI GOSPIN LIK

Izvorni kameni romanički zabat oltarne pregrade iz katedrale sv. Marije u Kninu, koji je s plutejima, arhitravom i stupovima dijelio apsidu od središnje lađe, čuva se u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu. Prema romaničkim ukrasima dade se zaključiti da potječe iz druge polovice 11. stoljeća. Na reljefnoj trokutnoj plohi (107x103 cm), ističe se frontalno urezan Gospin lik u molitvenom stavu, kao Gospa Moliteljica - Maria Orans, podignutih ruku na prsima, okrenutih dlanova prema vjernicima. Kao najstariji ikonografski likovni motiv, nastao već u vrijeme starokršćanske umjetnosti, izrađen prema bizantskoj marijanskoj tradiciji, taj molitveni stav označuje predanje u Božje ruke. Tako je Gospa na Praliku prikazana kao *Bogorodica - Theotokos, Mater Dei* - jer na meditativan način uspostavlja čuvstveni suodnos s vjernicima.

Nepoznati hrvatski umjetnik izradio je plošni reljef pomoću plitko urezanih crta. Gospin plašt prebacio je preko lijevog ramena tako da se naborana haljina, koja prelazi preko glave i oko vrata, ukoso spušta niz tijelo. Gospin lik obilježio je dvama križevima, jednim na čelu, a drugim u trokutastu završetku iznad glave, i svetokrugom ili aureolom oko glave. Uokvirio ga je

dvjema različitim pleternim ornamentikama. Izvanjski dio obruba, odnosno lijevu i desnu stranu trokutasta zabata, ukraasio je stiliziranim kukama, postavljenim obrnuto negoli je bilo uobičajeno u romanici, dok je unutarnji dio obruba ukraasio stiliziranim palmama, ili, kako se uobičajeno kaže, malim palmetama. U donjem dijelu zabata, koji završava u obliku luka, uklesao je prilagođen latinski natpis: SALV(e) (re) G(ina) S(alve) V(i)RGO - Zdravo kraljice, zdravo djevice.

ČUVARICA NAŠIH KORIJENA

U prigodi marijanske proslave g. 1976. u Solinu, kao dar hrvatskih vjernika, Pralik je odliven u srebru i zlatu te se čuva u solinskoj crkvi Male Gospe. Fra Kruno Vukušić (1913.-2008.) odlio ih je šest i darovao Domu za hrvatske hodočasnike u Rimu, samostanu sv. Franje u Imotskom, svetištu Naše Gospe u Biskupiji kraj Knina, stolnoj crkvi sv. Stošije u Zadru, Hrvatskoj katoličkoj misiji u Stuttgartu i Vojnom ordinarijatu Republike Hrvatske. Nakon uspostave Vojnoga odrinarijata g. 1997., Gospa Velikoga Zavjeta postala je zaštitnicom hrvatskih branitelja i Vojne biskupije. Odobrena je projektna dokumentacija, pa bi uskoro trebala započeti gradnja svetišta Gospe Velikoga Zavjeta u novom dijelu Knina.

Blagdan Gospe Velikoga hrvatskoga krsnog Zavjeta slavi se u nedjelju po blagdanu Male Gospe.

Tako su se u Praliku Gospe Velikoga Zavjeta, možemo zaključiti, od 11. st. do danas, sačuvali trinaeststoljetni kršćanski i narodni hrvatski korijeni.

Ante Branko PERIŠA

Izazovi ljeta i odmora

„Dodite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti“ (Mt 11, 28). Pred nama je ljeto s novim izazovima i prigodom za odmor. A što je zapravo odmor? Od čega se treba odmoriti? Od sebe ili od drugih? Od rada ili molitve? Postoje svakodnevni poslovi bez kojih je život nezamisliv. Mogli bismo reći da se radi o životnim i higijenskim navikama koje se uče od malih nogu i koje, upravo zato što su navika, postaju dio nas i sastavni dio one "što se mora nije teško". Kako u svakodnevici koja uključuje umivanje, pranje, čišćenje, kuhanje, zaradivanje za život pronaći prostora za odmor i predah?

Svakodnevna zahvala Gospodinu prigoda je za odmor, predah, obnavljanje snage. Ima i onih koji ne mogu sebi priuštiti odlazak na godišnji odmor u neko drugo mjesto gdje će bezbrižno šetati, kupati se ili se odmarati dok će im netko servirati gotovo jelo, očistiti sobu, napraviti postelju... Takvi zbog novčane oskudice ili nemogućnosti ostavljanja svojih ukućana i ljubimaca ostaju u svojim kućama. Odmak od radnog mjesta rasterećuje od svakodnevnih napora, umora od drugih poslova koje odlažu upravo u to vrijeme: radovi u kući, vrtu, polju, rasterećenje bar za kratko vrijeme.

Povratak na posao ponekad se jedva čeka. Pravi odmor nije bijeg od jedne

obvezu u drugu. Biti odmoran znači biti spreman za davanje i primanje, slušanje i služenje, poučavanje i učenje. A tu je Učitelj nezamjenjiv. Bez njega nema ni pravog odmora. U njegovu društvu najbolje se odmara i kao što je potreban svakodnevni san, potrebna je i svagdana molitva. Godišnji odmor može biti divna prigoda za posjet mjestu molitve i sabranja kao i svakodnevni susret s Gospodinom.

POZVANI UČITI OD NJEGA

"Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i naći će spokoj dušama svojim" (Mt 11, 29). Ove su godine blagdani Presv. Srca Isusova i Bezgrešnog Srca Marijina na početku srpnja. A što je srce? Vitalni organ u tijelu bez kojega nema života. Isus Krist živi među nama prisutan u Euharistiji, centralni lik bez kojega nema života tijela Crkve. Učitelj Ljubavi po kojoj živimo, mičemo se i jesmo. Ljubav koja nam darova život i koja nas vodi u život vječni.

Osluškovati, razborito slušati srce, umijeće je života kojem nas uči Krist. Svakodnevno je potrebno čuti njegovu Riječ, pročitati Pismo, upregnuti se njome kao jarmom i prionuti poslu. Sedmog dana odložiti jaram i u zajedništvu zahvaljivati Ljubavi za srce... koje nas voli i kojim mi ljubimo.

SRCE PO SRCU NJEGOVU

"Isuse blaga i ponizna srca, učini srce moje po srcu svome!", molimo u zlatnoj krunici. Tko može ući u naše srce? Onaj koji nas neizmjerljivo ljubi, a i onaj koji nas mrzi. Iz ljudskog srca izlazi puno zla, čak je ono i izvor mnogim zlima.

Važno je kome ćemo otvoriti srce, koga ćemo smjestiti u sredinu svoga bića i čije ćemo mi srce izabrati kao nepresušan izvor života i ljubavi. Samo onaj koji ulazi u moje srce, jedino on zna kako moje srce izgleda iznutra. Varave su ponekad i zamamne ljudske ljubavi koje s mnogo riječi i puno strasti osvajaju srca. A on kuca na vrata tiho, ponizno i čeka. On koji je Bog koji je sama ljubav, On čeka. Ne želi nasilje. Želi moju i tvoju slobodu i otvorena vrata... Hoće *da*, koje izlazi iz moga i tvoga srca. Ugledajmo se u Njega i ne prisiljavajmo druge da nas ljube, ako nismo u stanju biti strpljivi s njima. Postoje tajne skrivene u srcu. Neke se otkrivaju ljubljenom biću, neke ispovjedniku, a neke umiru s nama. Ni sami ne znamo sve o sebi. Ne znamo kako nas drugi doživljavaju, ako nam to ne kažu. Neki nam neće reći ni kad ih pitamo. Ne zbog neiskrenosti, nego zbog straha da nas ne povrijede svojom neiskrenošću. Za mnoge tajne zna samo dragi Bog.

NE TREBA MNOGO RIJEČI

"Slatko srce Marijino, budi moje spasenje!" A Marija je sve te događaje čuvala u svom srcu. Koliko je ono bilo kad je u nj mogla pohraniti svu milinu i svu silu osjećaja koju je gajila prema svome Sinu?! Bezgrešno Srce, Srce u kojem nema prostora spletkama i niskim strastima, Srce ispražnjeno od ljudskih nečistoća, Srce potpuno slobodno i predano Bogu. "Malo riječi treba kad se ljubi", kaže pjesma. Marijinih riječi nema mnogo zapisanih u Svetom pismu, ali je ona bila prisutna u najvitalnijim trenucima Isusova života. Budimo poput Marije s našim najmilijima u trenucima rađanja, umiranja, radosti, žalosti, slavlja.

Velika Gospa. Otajstvu Uznesenja Marijina posvećene su brojne crkve. Mnoštvo koje hrli Mariji svjedoči tu silnu ljubav, Ljubav kojom nas ona ljubi. Mala Gospa. I Gospa je bila mala. Rođena je kao dijete, imala je mamu i tatu, svoju obitelj u kojoj je odrasla. U Godini obitelji budimo poput Marije poslušni i pouzdani za velebna Božja djela, kreiranje i rađanje novog svijeta. Ovih nas je dana pohodio Benedikt XVI., nasljednik apostola Petra. Došao nas je utvrditi u vjeri. Doživjeli smo za njegova pohoda obilje nježnosti i ljubavi, čuli smo mnoštvo poticajnih riječi, opomena i poticaja za življenje Vrijednosti. Bez obitelji nema budućnosti. Bez Srca nema Ljubavi, bez Ljubavi nema života ni spasenja. Srce Isusovo i Srce Marijino, čuvajte naše obitelji i učite nas Ljubavi da bismo bili istinska djeca u kraljevstvu velike Božje obitelji.

Danijela DE MICHELI VITTURI

Petrov nasljednik bio je među

NA SUSRETU S MLADIMA

Taj mladi život, darovan iz ljubavi, nosi Kristov miris, te je svima poziv da se ne bojimo povjeriti sebe Gospodinu, kao što to, na poseban način, razmatramo u Djevici Mariji, Majci Crkve, koja se ovdje ljubi i časti kao "Majka Božja od Kamenitih vrata" ("Madre di Dio della Porta di Pietra"). Večeras želim Njoj povjeriti svakoga od vas, da vas prati svojom zaštitom, a nadasve da vam pomogne susresti Gospodina i u Njemu pronaći puni smisao vašeg postojanja. Marija se nije bojala cijelu sebe darovati u Božji nacrt; u Njoj vidimo koji je naš cilj: puno zajedništvo s Gospodinom. Cijeli je naš život hod prema Jednoj i Trojnoj Ljubavi koja je Bog; tako možemo živjeti u sigurnosti da nikada nećemo biti napušteni. Dragi mladi Hrvati, grlim vas sve kao djecu! Nosim vas u srcu i ostavljam vam svoj blagoslov.

(Na molitvenom bdjenju mladih s papom Benediktom XVI. na zagrebačkom Trgu bana J. Jelačića, 4. lipnja 2011.)

UZ MOLITVU KRALJICE NEBA

Danas sam ovdje da vas učvrstim u vjeri; i to je dar koji vam nosim: Petrovu vjeru, vjeru Crkve! Ali istodobno, vi darujete meni tu istu vjeru, obogaćenu svojim iskustvom, radostima i trpljenjima. Napose mi darujete svoju vjeru življenu u obitelji, da bih je očuvao u baštini sveopće Crkve. Znam da u Mariji, Kristovoj Majci i našoj Majci, nalazite veliku snagu. Stoga se ovoga tre-

Vjernici zagrebačke nadbiskupije za dolazak Benedikta XVI. na Trgu bana Jelačića 4. lipnja, okupljajući se oko lika Majke Božje od Kamenitih vrata, uresivši ga svojim osobnim dopisima i pjesmama, pjevajući s oduševljenjem.

Na susretu s biskupima, svećenicima, redovnicima i pripravnicima u zagrebačkoj stolnici, 5. lipnja kardinal je pozdravao repliku slike Majke Božje od Kamenitih vrata, koju je napravio ikonopisac koji je želio ostati nepovremeno na dar zagrebačke stolice.

U oltarnom prostoru na zagrebačkom hipodromu, 5. lipnja lik Majke Božje Bistričke s krunama, za koje se smatra da su iz novije povijesti Crkve.

nutka obraćamo njoj, duhovno upravljajući prema svetištu Marije Bistrice, te joj povjeravamo sve hrvatske obitelji: roditelje, djecu, djedove i bake; put bračnih drugova, odgojnu zauzetost, profesionalni i kućni posao. Zazivamo također nje-

Benedikta XVI. pripravljali su se po svojim župnim i Kamenitih vrata na molitvu i razmatranje. Nakon 2011. godine, Papa se pomolio pred njezinim likom koji je darom, krunicom. Taj čin mladi su popratili s blagim i ljubljanim Djevo.

U Zagrebu, kardinalima, redovnicama te svećeničkim i redovničkim kardinal J. Božanić uručio je Benediktu XVI., nakon otvorenih vrata u tehnicu ikone s okvirom i krunom. Rad i nepoznat, na što je Papa uzvratilo zlatnim kaležom zagrebačkoj katedrali.

U Zagrebu, na istaknutu mjestu u poledini oltara stajao je ikona, za tu zgodu dopremljen iz bistričkoga Gospina i lišane molitve vjerničkoga puka i važne događaje u Crkvi u Hrvata.

zina zagovor da bi javne ustanove uvijek podupirale obitelj, tu osnovnu stanicu društvenoga tijela.

(Na zagrebačkom hipodromu, o završetku misnog slavlja prije molitve Kraljice neba, 5. lipnja 2011.)

U ZAGREBAČKOJ KATEDRALI

Ljubljena Crkvo u Hrvata, preuzmi ponizno i smjelo zadaću da budeš moralna savjest društva, "sol zemlje" i "svjetlo svijeta" (usp. Mt 5, 13-14). Budi uvijek vjerna Kristu i njegovu Evandelju, u društvu koje nastoji relativizirati i sekularizirati sve slojeve života. Budi boravište radosti u vjeri i nadi.

Predragi! Neka bl. kardinal Alojzije Stepinać i svi Sveti vaše zemlje posreduju za vaš narod, a Majka Spasiteljeva neka vas štiti! S ljubavlju udjeljujem vama i čitavoj Crkvi u Hrvata svoj apostolski blagoslov. Amen. Hvaljen Isus i Marija!

(Iz nagovora uz molitvu Večernje u zagrebačkoj katedrali, 5. lipnja 2011.)

NA OPROŠTAJU

U ovo vrijeme, kad se čini da nedostaju čvrsta i sigurna uporišta, neka kršćani, ujedinjeni "zajedno u Kristu", ugaonom kamenu, mogu, poput duše nacije, nastaviti izgrađivati državu pomažući joj u razvoju i boljitku.

Vraćajući se u Rim, sve vas povjeravam u Božje ruke. On, darovatelj svakoga dobra i beskrajna providnost, neka uvijek blagoslivlja ovu zemlju i hrvatski narod te udijeli mir i napredak svakoj obitelji.

Neka Djevica Marija bdije nad povijesnim putom vaše domovine kao i nad putom čitave Europe i neka vas također prati moj apostolski blagoslov, koji vam od srca udjeljujem.

(Na oproštaju u zagrebačkoj zračnoj luci, 5. lipnja 2011.)

Molitva, a ne turizam

Diljem svijeta kreću se u ljetnim mjesecima rijeke hodočasnika u marijanska svetišta. Razgovarali smo o tome s gđom *Marijom Lekić*, koja već devetu godinu hodočasti Gospi u Slavonskom Brodu. Hodočasteći bosa u Sinj, majka ju je isprosilala od Boga. Iz dalmatinskog krša, obitelj joj se preselila u Bjelovar, a u 23. godini udala se u Kutjevo...

- *Kad ste prvi put čuli za brodsko svetište?*

- U Bizovačkim toplicama našla sam se g. 2002. među ženama i čula kako pričaju o Gospi. Saznala sam da idu svakoga osmog u mjesecu Gospi u Brod. To me potaknulo da predložim župniku nek jednom organizira i iz naše župe hodočašće u Brod.

- *Vaš prvi susret sa svetištem...*

- Veoma me se dojmilo. Sjećam se, kroz mene su jednostavno prolazili trnci i neka toplina. Vidjevši puno ispovjednika i mnoštvo ljudi okupljenih oko prelijepa Gospina kipa te slušajući zanosno pjevanje i molitvu, plakala sam od sreće.

Izručila sam se Gospi, njoj se povjerila. Zaziv u pjesmi Gospi Brze pomoći, "Majko, Majko, pomози sad, moli te selo i moli te grad!" koji sam ondje čula, potresao me do suza. Osjećala sam da ga Majka prima k srcu i uzvraća mnogim milostima. Vjerovala sam odmah da ću i idućega osmog u mjesecu opet doći k njoj.

- *Je li tako i bilo?*

- Nego! Sin mi je ostao bez posla. Otpočela sam devetnicu Gospi Brze pomoći. I već četvrtoga dana devetnice pozvali su ga u isto poduzeće u kojemu je i ranije radio. Za mene se u tom slučaju Gospa doista pokazala Majkom Brze pomoći. Zahvaljivala sam joj iz dubine srca i obećala joj češće dolaziti.

- *I, kako je teklo dalje?*

- Poželjela sam i drugima pružiti prigodu da odu u Brod, da osjete tu veliku milost Božju koju Gospa Brze pomoći obilno izljevaja iz svog srca, iz svojih nježnih majčinskih ruku... I, polako, sve više ljudi prihvaćalo je moje pozive na hodočašće. Ljudi vide da sami ne mogu. Nije im dovoljna ni pomoć drugih kraj njih... Potrebni su ljubavi, utjehe, nade, a sve to Gospa može izmoliti od Isusa i dati iskrenim moliteljima.

- *A plodovi Vaših hodočašća?*

- Oni su brojni i veliki. Događaju se mnoga uslišanja i meni i mojim suputnicima. Puno molimo za mnoge potrebe

prisutnih i onih koji se preporuča u naše molitve. Sin mi je, npr., imao malu plaću, pa je potražio posao na drugomu mjestu. Opet sam usrdno molila i dobio je željen posao. Ne samo to, nego su se i sin i njegova obitelj Bogu obratili. Molitva, nedjeljna sveta misa, postali su redoviti u njihovoj kući. Unuka ministira i pjeva u župnom zboru zajedno s mnom. Kad sam to doživjela, zavjetovala sam se da ću obvezatno moliti prije svakoga osmog u mjesecu devetnicu i voditi ljude osmog u Brod. Tako su počela moja redovita hodočašća autobusom molitelja i traju već punih devet godina.

- Zavređuje li istaknuti još koju isprošenu milost?

- Ima ih na pretek kroz sve te godine, ali spomenut ću ovo: jedna moja znanića plaćući me zamolila večer prije odlaska u Brod, da molimo za njezinu sestru koja je pala u komu i za koju liječnici kažu da umire i ništa je više ne može spasiti. Toga puta išao je autobus s 90 hodočasnika. Prenijela sam im vapaj te žene. Cijelim putem molili smo, vjerujući da Gospa može učiniti ono što liječnici ne mogu. I kod prikazanja smo posebno molili za nju. Te večeri stigla je radosna vijest, da je gđa Ivanka izišla iz kome i osjeća se dobro. Treba li tome što dodati ili se oko toga dvoumiti?! Nitko je nije podigao, doli sućutna Majka Pomoćnica, koja je pogledala na nas i uslišala naše molitve. Sve me to jača i učvršćuje u vjeri te me nadahnjuje da i dalje ljude vodim na to istinsko vrelo Božje ljubavi i milosrđa.

- Idete li i u druga svetišta?

- Da. Idemo u Voćin, Mariju Bisticu, Mali Lošinj, Međugorje...

- Koja su Vam najviše pri srcu?

- Dok sam bila bliže, Gospa u Sinju bila mi je na prvomu mjestu, a danas u Brodu, zatim Majka mira u Međugorju.

- Je li Vam hodočašćenje već prešlo u naviku?

- Ma ne, nikako! Toliko se uvijek radujem i spremam nekoliko dana prije svakoga osmog u mjesecu. Sva ustreptala čekam jutro kad ćemo krenuti. I svaki put doživim i čujem kroz homiliju u misnom slavlju nešto novo. Putnici se uglavnom ponavljaju, ali uvijek se nađe novih. Za njih se posebno volim pripremiti za molitveno vodstvo putem.

- Neki vole hodočašća nazivati vjerničkim turizmom...

- Ja ne gledam tako. Za mene je svetište mjesto susreta s Bogom, a hodočašće uvijek molitva za mnoge potrebe i zahvaljivanje za darovane i isprošene milosti, a ne nikakav turizam, pa ni vjernički niti sveti...

- Što biste preporučili vjernicima koji nerado hodočaste?

- Iskrena molitva valjana je i dobro došla na svakom mjestu, pa i kod kuće, osobito za one stare, bolesne i nemoćne. Ali molitva u zajedništvu, kad se nadete među tisućama molitelja i pokornika na prostoru kojega od svetišta, posebno Gospinih, ushićuje i prosvjetljuje srce, puni i uzdiže dušu. Nije li sam Isus rekao, ondje gdje su sabrana dvojica ili trojica u njegovo ime, da je i on među njima?! Tu je prednost molitve u zajednici. To donosi plodove duha, obraća i učvršćuje vjeru. Svakom bih preporučila: hodočastite i molite s vjerom i potpunim predanjem u volju Božju, jer Gospa i njezin Sin neće svojih zapustiti.

Nedjeljka ANDRIĆ-NOVINC

Pozvan si i šuti

- Što je ovo? Dernek!? - komentira Romeo netom smo stupili među puk.
- Šuti! - gurka ga Emanuela.
- Ljudi moji, koliko svijeta! Što će toliko toga!?
- Pozvan si i šuti!
- Od svih nazočnih poznajem jedino krštenikove roditelje i užu rodbinu.
- Više ti i ne treba! Smiri se i budi bez komentara! - umiješala sam se pa ga povukla za sobom u crkvu.
Obred krštenja bio je dosta kratak. Između dviju svetih misa, pa i ne može biti dulji. Premda sam učinila sve da mi duša počine, moj dični Romeo nije mogao a da s onim svojim "tiho, s, ps, hm i vidi ga, ovo je crkva i oltar, ovo je sveti obred..." ne dodije svima oko sebe. Na kraju je eksplodirao:
- Ja bih sve ovo rastjerao!
- Zato ti i nisi župnik!
- Ja im ne bih dopustio ovo skakanje po crkvi i neprestano škljocanje fotografskim aparatima. Ovo je svet čin! Neka se poslije fotografiraju, kad završi obred, koliko ih je volja, a ne ovako!
Imao je potpuno pravo. S tim sam se sto posto i ja složila, jer od upornih skakanja i pustih slikavanja obred je ostao zasjenjen, uopće nije došao do izražaja, kamoli da je bio svečan. Tako ispadaju toliko puta i prvopriješnička slavlja kao i krizme po našim crkvama, a o vjenčanju da i ne govorim. Nije pitanje samo

fotografiranja, nego još više našeg odijevanja! Mi kao da uopće ne držimo do crkve kao svetog mjesta.

- Bilo bi to sve kako treba da se nas pitalo, ali budući da se nas ne pita, tako je kako je. Glavno da se mala Ivana krstila, da smo i mi bili nazočni na njezinu krštenju i da je sve to prošlo! - završio je.

Ostalo je slavlje. A da je to i bilo slavlje, govori sama brojka od stotinjak uzvanika u obližnjem hotelu gdje se jelo, pilo i slavilo sve do večeri.

Vraćajući se kući, ono što bi se reklo siti i pijani, razgovaramo. Romeo se drži svoga, da je toliko toga bilo nepotrebno. Proslaviti krštenje valja, ali tako, ne! On to ne bi na taj način! Hvala Bogu, i neće, jer kod nas se više nema tko krstiti. A kako će naša djeca napraviti s krštenjem svoje djece, ako Bog da, odlučit će ona sama. Živi bili pa vidjeli! Mene je smetalo drugo: zašto nas je tek svega nekoliko bilo u crkvi i pratilo sveti čin? Kao da se to ostalih uopće nije ticalo. Oni čekali ispred crkve dok završi. A svi su na slavlje bili pozvani. Znači li to da je slavlje jedino za bogatim stolom?!

I Emanuela je nešto primijetila. Ona se pak čudila kako to da roditelji krste malu Ivanu s tako brojnim uzvanicima, a nikad ne idu na misu, u crkvi ih uopće nije vidjeti. Ona pjeva u zboru i može vidjeti. Nedjeljom imamo smao tu jednu misu, a njih u crkvi nikad nema.
- Vjeruju li oni u Boga doista? - upitala je na kraju.

- Vjerujemo li mi? - javio se s protupitanjem Romeo.

- Kakva je naša vjera? U čemu se ona sastoji?

- Zovemo se kršćanima, a toliko puta nekršćanski mislimo, govorimo i činimo!

- priznajem ponizno.

- Bunim se protiv svega. Sve komentiram i kritiziram. Sve mi ide na živce i sve čekam da se pojavi netko da to sredi, da donese red i mir u moj život! - priznaje Romeo.

- Toliko toga ne znam, a mislim da znam. Hoću li ja biti kao vi? Hoću li se pitati, vjerujem li? Hoću li praviti veliko slavlje zbog zabave ili radi Isusa? Kako ću znati što je pravo, a što krivo? Tko će mi pokazati put kad ga ni vas dvoje ne znate!? - zasipa nas naše dijete pitanjima. Romeo kao da se ne snalazi:

- Tko zna?! Tata ne zna?! Nema toga što ovaj ne zna! Znaš sve, to ti je tu, u srcu, zapisano. Kad pogriješiš, znaš da si pogriješio, kad slažeš znaš da si slagao. A ako slučajno ne budeš znala, ja sam tu da te s tim upoznam!

- A kad ti pogriješiš?! - uporno će Emanuela.

- Onda sam ja tu! - jedva sam dočekala da se javi.

- Taman posla! Tata je nepogrešiv! - rekao je i slatko se nasmijao.

Na to mu je Emanuela odrecitirala: *Tko se bvali, u Gospodinu neka se bvali. Tâ nije prokušan tko sam sebe preporučuje, nego koga preporučuje Gospodin* (2 Kor 10,17-18).

Slijedećih smo dana imali o čemu razmišljati. Za to nije trebalo puno riječi. Dovoljan je bio najmanji poticaj.

Molili smo Majku Božju za pomoć da nam pokaže kako danas slijediti Isusov put, kako biti razboriti u svakodnevnom životu. To nije nimalo lako. Nije li razboritost najteža krepost?!

R. T.

Gospa Karmelska

*Moje oči susreću Tvoj pogled, Majko,
U djetinjstvo me zove Tvoj glas
U srpanjsko jutro puno Tvoje ljubavi
S nebesa se prosuo biserni sjaj,
Na nas dolje u dolini suza...*

Mila KAVELJ

Za izgrađivanje Tijela Kristova

Razmišljajući u prošlom mjesecu o trećoj božanskoj osobi, Duhu Svetom, vidjeli smo da njegovim silaskom nad apostole počinje novo doba u povijesti spasenja, a to je razdoblje Crkve. Isti Duh koji je vodio Isusa sada vodi Crkvu u njezinu životu i djelovanju. Zbog toga možemo reći da je ona mjesto u kojem se može prepoznati Duha Svetoga i njegovo djelovanje. Jedna od dimenzija u kojoj prepoznavamo Duha na djelu u Crkvi jest i crkveno učiteljstvo. Njega čine biskupi kao apostolski nasljednici u zajedništvu s rimskim biskupom, Papom. U Poslanici Efežanima čitamo: *„On i ‘dade’ jedne za apostole, druge za proroke, jedne opet za evanđeliste, a druge za pastire i učitelje da opremi svete za djelo služenja, za izgrađivanje Tijela Kristova dok svi ne prispijemo do jedinstva vjere i spoznaje Sina Božjega, do čovjeka savršena, do mjere uzrasta punine Kristove: da više ne budemo nejačad kojom se valovi poigravaju i koje goni svaki vjetar nauka u ovom kockanju ljudskom, u lukavosti što put krči zabludi. Nego, istinujući u ljubavi da poradimo te sve uzraste u Njega, koji je Glava, Krist...“* (Ef 4, 11-15).

SVOJEVRSNA ODBOJNOST

Na žalost, čini se da danas među mnogim kršćanima, pogotovo mladima, vlada svojevrsna odbojnost prema onima koji vrše u Crkvi službu upravljanja, odnosno prema biskupima (i

svećenicima kao njihovim najbližim suradnicima). Ne radi se o odbojnosti u smislu mržnje, nego prema službi naučavanja, tj. prema sadržaju koji crkveno učiteljstvo naučava u nekim pitanjima. U medijima je, naime, pojam Crkve bitno sužen, što se proširilo i među puk. Kad se spominje Crkva, redovito se misli na njezino učiteljstvo, svećenike i, eventualno, redovništvo. S druge strane, Crkva je u današnjem društvu prikazana kao zastarjela, zao-stala, neznanstvena, konzervativna stvarnost, jednom riječju, kao nešto što je vrijeme pregazilo. No, je li to stvarno tako?

Ponajprije, Crkvu tvore svi vjernici, ne samo biskupi i s njima već spomenuti. Prema crkvenom Zakoniku, vjernici su *„oni koji su, krštenjem priteljovljeni Kristu, sazdani u Božji narod i zbog toga su... pozvani da svatko, prema svojem položaju, vrše poslanje koje je Bog povjerio Crkvi da ga ispuni u svijetu“* (kan. 204, § 1). Drugi vatikanski sabor za Crkvu je upotrijebio niz slika, kojima je naglasio upravo činjenicu da je ona sastavljena od svih krštenika. Ističem dvije temeljne slike: *Mistično Tijelo Kristovo i Narod Božji*.

BOG JE NEKE IZABRAO

Bog je između vjernika, koji su dio Crkve, izabrao neke da po njima vodi svoj izabrani narod. Ti pojedinci nisu se nametnuli i osvojili „vlast“ svojim radom, borbom, vezama ili novcem, nego oni koje je Bog izabrao i *dao* svojoj Crkvi, obdarivši ih potrebnom milošću da je mogu voditi, odnosno da je po njima izgrađuje i usavršuje. Pastiri Crkve dar su Božji Crkvi.

U Poslanici Efežanima ističe se da je Bog dao i učiteljsku službu u Crkvi. Zašto? Sam tekst odgovara: *da više ne budemo nejačad kojom se valovi poigravaju i koje goni svaki vjetar nauka u ovom kockanju ljudskom* (Ef 4, 14). Čini se da je posebno u današnjoj kulturi iznimno snažna oluja zabluda, koja zahvaća i mnoge vjernike i njima se poigrava. Najveća je među njima ta da je Crkva zaostala i zastarjela, da nema što reći današnjemu znanstveno i tehnički naprednu čovječanstvu. No, je li čovjek današnjice pomoću znanosti i tehnike postigao ono za čim čežne? Govoreći mladima na bdjenju u Zagrebu, 4. lipnja, papa Benedikt reče: *Svi znamo da u srcu svakog čovjeka boravi snažna čežnja za srećom. Svako djelo,*

svaka odluka, svaka nakana nosi u sebi tu skrivenu intimnu i prirodnu potrebu. Ali, vrlo često, primijetimo da smo pouzdanje položili u stvarnosti koje ne ispunjavaju tu želju, nego štoviše, otkrivaju svu njihovu neizvjesnost. I upravo se u tim trenucima osjeća potreba za nečim što „nadilazi“, što daje smisao svakodnevnom životu. To nešto što nadilazi, kako reče Papa, to je Netko, to je Gospodin Bog, Otac i Sin i Duh Sveti koji želi sve ljude sabrati u svoj narod, u Crkvu, koji želi sreću - spasenje svakom čovjeku kojega je stvorio.

SVI SMO DIO CRKVE

Tu istinu naučava Crkva već dvije tisuće godina, upućujući ljude kako doći u zajedništvo s Bogom, odnosno kako postići sreću i ovdje i u vječnosti. Crkva uči o stvarnostima vjere i morala, što zadire u sve pore ljudskog života. Mnogim je vjernicima taj govor često težak i tvrd. No, kao što je Isus ustrajno i nedvosmisleno naviještao istinu, tako čine i oni koje on *dade* svojoj Crkvi jer samo istina oslobađa čovjeka i čini ga ispunjenim i sretnim.

Ispovijedajući vjeru u Trojstvenog Boga, ispovijedamo i vjeru u Crkvu: jednu, svetu, katoličku i apostolsku. Time u prvom redu ispovijedamo da smo sami dio te Crkve, ali ujedno prihvaćamo i pastire Crkve koje je Gospodin izabrao da nas, kao njegov narod, vode, poučavaju i posvećuju. Nastojmo stoga pozornije slušati i spremnije prihvaćati crkveni nauk, jer on upućuje u istinu koju je Krist objavio ljudima, istinu potrebnu za naše spasenje, odnosno za našu vječnu sreću.

Kristian STIPANOVIĆ

Svjedokinje vjernosti - nove blaženice

II. svjetski rat bjesnio je i u Bosni. Njegovo ludilo zahvatilo je i samostan sestara Kćeri Božje ljubavi na Palama nedaleko od Sarajeva, iako su svojim životom i radom sestre djelotvorno svjedočile kršćansku ljubav u duhu svoje Družbe. Njegovale su bolesnike, dijelile kruh djeci državnoga Dječjeg doma ne praveći razlike među njima po vjeri i naciji te pomagale siromahe koji su im nailazili.

OD SAMOSTANA DO VOJARNE

Svih pet sestara četnici su 11. prosinca 1941. nasilno iz samostana odveli prema Goraždu, a samostan opljačkali i zapalili. Križni put po hladnoći i snijegu vodio ih je najprije do Sjetline. A one bez odgovarajuće odjeće, uz preslušavanja, ispitivanja, prijetnje i vrijeđanja. Iznemogla od puta, ondje je 76-godišnja s. Berchmana odvojena od drugih sestara i zadržana. Ostale su putovale četiri dana i četiri noći preko Romanije i u Goražde stigle 15. prosinca 1941. popodne. Ondje su ih smjestili u vojarnu na drugi kat. Iste večeri razulareni četnici provalili su u njihovu sobu i nasrnuli na njih. U obrani svoga ljudskog dostojanstva i zavjetovane djevičanske čistoće sestre su se otrgle iz njihovih ruku i jedna za drugom iz sobe iskočile kroz prozor. Četnici su na to jurmuli pred vojarnu i ozlijeđene sestre noževima

Molitva

Gospodine Bože, ti si svoje službenice Julu, Berchmanu, Krizinu, Antoniju i Bernadetu obdario milošću redovničkog zvanja i snagom da svoju vjernost i ljubav prema tebi potvrde prolijevanjem krvi. Udijeli i nama postojanost u vjeri da se ni uz cijenu trpljenja ne odijelimo od tebe. Daj da nam njihov primjer i zagovor pomažu u životnim borbama i postizanju vječnoga spasenja. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Tko na zagovor novih blaženica bude uslišan i zadobije koju osobitu milost, neka to priopći na jednu od adresa:

Vicepostulatura Drinskih mučenica:
Granešina 7, 10040 Zagreb ili Provincijalat
Družbe KBLJ, Nova ves 16, 10000 Zagreb.

E-adresa: kauza.dmucenice@gmail.com
www.kblj.hr/drinskemučenice

usmrtili i bacili u Drinu, koja je nekoliko dana kasnije odnijela njihova tijela.

S. Berchmana ostala je desetak dana u Sjetlini u zatočeništvu i vidljivo se oporavljala. Kako joj je rečeno, trebala je poći u Goražde k ostalim sestrama, koje su već bile ubijene. Dvojica četnika odvezli su je saonama. Po povratku, kočijaš je rekao da je sretno stigla k sestrama, a jedan od njih oko vrata je imao njezinu kronicu. Odvedena je u šumu i ubijena 23. prosinca 1941.

DRINSKE MUČENICE

Na Palama je s. Julia Ivanišević zatečena kao samostanska predstojnica. Hrvatica je, r. 25. studenoga 1893. u Godinjaku, župa Staro Petrovo Selo nedaleko od Nove Gradiške. U družbu ulazi u 21. godini u Sarajevu, a zatim je dvije godine u Beču. Prve zavjete polaže g. 1916., a g. 1923. doživotne. Zračila je posebnim mirom i privlačila na nasljedovanje svojim oduševljenjem za redovnički poziv. Prema svima se odnosila kao prava sestra i majka. Odlikovala se brojnim vrlinama, osobito razboritošću i spremnošću na pomoć i uslugu, pa je u više navrata obavljala poglavarску službu. Predstojnicom zajednice postala je tako i g. 1932. na Palama. S njom su živjele i radile s. Berchmana Leidenix (Austrijanka, r. 1865. u Enzersdorfu kraj Beča), s. Krizina Bojanc (Slovenka, r. 1885. u Zburama kraj Šmarjetskih Toplica), s. Antonija Fabjan (Slovenka, r. 1907. u Malom Lipju kraj Novog Mesta) i s. Bernadeta Banja (Mađarica, r. 1912. u Velikom Grđevcu kraj Bjelovara od doseljenika iz Mađarske). Kad je vidjela da su sestre u životnoj

opasnosti, pridružila im se i ona bez oklijevanja te s njima krenula na križni put i u mučeništvo.

IZNIMAN UZOR

Poznate kao "Drinske mučenice", sestre su velikodušno nesebičnom ljubavlju kao misionarke u napaćenoj Bosni služile Bogu i pomagale siromasima. Vjernost Bogu potvrdile su proljevanjem svoje krvi. "A nema veće ljubavi od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje" (Iv 15, 13), kaže Isus.

Glas o njihovoj mučeničkoj smrti nadalesko je raširen te je kardinal Vinko Puljić, dobivši potrebno dopuštenje od Kongregacije za proglašenje svetaca, 4. prosinca 1999. izdao dekret o pokretanju Dijecezanskog postupka za njihovo proglašenje blaženima. Nakon što je 14. prosinca 2010. u Rimu posljednje mišljenje izrekla komisija pri Kongregaciji za kauze svetaca, Benedikt XVI. ovlastio je 14. siječnja 2011. Kongregaciju za kauze svetih da proglasi dekret o sestarskom mučeništvu. Napokon će u Sarajevu 24. rujna 2011. biti proglašene blaženima, što će biti ne samo službeno priznanje njihova mučeništva nego i promidžba duhovnih vrijednosti za koje su živjele i svoje živote žrtvovalе.

"Drinske mučenice" izniman su uzor vjernosti Bogu i djelotvorne ljubavi prema bližnjemu. Nadamo se da će njihova prolivena krv biti sjeme novih svjesnih i odgovornih kršćana kao i novih duhovnih zvanja - sjeme kršćana i duhovnih zvanja za novo vrijeme. One su i moćne zagovornice u svim potrebama, napose u teškim životnim iskušenjima i pogiblima. Mnogi su se u to već osvjedočili.

Kamenko J.

Ukorijenjeni u Kristu, čvrsti u vjeri

Danas, kad Europa treba ponovno pronaći svoje kršćanske korijene, mladi hodočaste na Svjetski dan mladih u Madrid. Taj susret iznimno je važan i za Crkvu u Europi i za opću Crkvu, a tema je susreta: "Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri" (usp. Kol 2, 7). Na temelju poruke Benedikta XVI. za taj dana, evo i kratkih razmatranja za pojedina otajstva krunice koja nam mogu poslužiti pri molitvi za njegov uspjeh.

1. KRŠTENJE ISUSOVO NA JORDANU

I eto glasa s neba: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina!"

(Mt 3, 17)

Mladu čovjeku svojstveno je željeti nešto više od uobičajene svakodnevice, jer je stvoren za beskonačno. Sve drugo je nedovoljno. Bog je život i zato svako biće toliko snažno teži životu; napose čovjek, stvoren na sliku i priliku Božju, žudi za ljubavlju, radošću i mirom. Tako shvaćamo da je besmisleno težiti tome da se ukloni Boga kako bi čovjek mogao živjeti! Bog je izvor života. Ukloniti Boga znači odvojiti se od toga izvora i, neizbježno, ostati bez punine i radosti.

Dok razmatramo kako je Isusa na rijeci Jordanu Otac proglasio svojim ljubljenim sinom, po Marijinu zagovoru molimo za naše mlade: da učvrste svoju vjeru i od naraštaja koji su im prethodili prime

čvrsta uporišta kako bi mogli donositi vlastite odluke i graditi svoj život.

Oče naš, 10 Zdravomarija i Slava Ocu...

2. SAMOOBJAVLJENJE U KANI

Kad nestade vina, reče Isusu njegova majka: "Nemaju vina." (Iv 2, 3)

Isus se predstavlja kao naš život (usp. Iv 14, 6). Zato kršćanska vjera nije samo vjerovanje u određene istine, nego je prije svega osobni odnos prema Isusu Kristu, susret s Božjim Sinom, koji životu daje novu snagu. Kad stupimo u osobni odnos s njim, Krist nam otkriva naš identitet i, u prijateljstvu s njim, život raste i ostvaruje se u punini. Postoji trenutak u mladosti u kojem svatko od nas sebi postavi pitanje: koji smisao ima moj život, koju svrhu, kako ga usmjeriti? Ta temeljna pitanja ponekad dugo zaokupljaju čovjekov duh.

Dok razmatramo kako je Isus u Kani učinio prvo znamenje, po Marijinu zagovoru molimo za naše mlade: da se trude svaki dan slijediti Kristovu riječ i njega doživljavati kao pravog prijatelja s kojim će zajedno putovati na životnom putu.

Oče naš, 10 Zdravomarija i Slava Ocu...

3. ISUSOV NAVJEŠTAJ KRALJEVSTVA

Od toga časa Isus poče propovijedati:

"Obratite se, jer je blizu kraljevstvo nebesko!" (Mt 4, 17)

Snažna struja laicizma želi potisnuti Boga na rubove čovjekova života i društva općenito, nudeći i nastojeći stvoriti "raj" bez njega. Iskustvo nas uči da se svijet bez Boga pretvara u "pakao" u kojem prevladavaju sebičnosti, podjele u obiteljima, mržnje među ljudima i narodima i u kojem nema ljubavi, sreće i nade.

Nasuprot tome, tamo gdje ljudi i narodi prihvaćaju Božju prisutnost, klanjaju mu se u istini i slušaju njegov glas, ondje se na konkretan način gradi civilizacija ljubavi, u kojoj se svakoga poštuje u njegovu dostojanstvu, raste zajedništvo, s plodovima koje ono sa sobom nosi.

Dok razmatramo o Isusovu pozivu na obraćenje, po Marijinu zagovoru molimo za naše mlade: da prihvate Isusov križ, znak Božje ljubavi, kao izvor novoga života, jer izvan Krista umrlog i uskrsnulo g nema spasenja.

Oče naš, 10 Zdravomarija i Slava Ocu...

4. PREOBRAŽENJE NA GORI

Nakon šest dana uze Isus sa sobom Petra, Jakova i Ivana, brata njegovu, te ih povede na goru visoku, u osamu, i preobrazi se pred njima. (Mt 17, 5-7)

Toma je jedan od dvanaestorice apostola; slijedio je Isusa na njegovu putu; izravan je svjedok njegovih čudâ i ozdravljenjâ; slušao je njegove riječi;

iskusio strah zbog njegove smrti. Isus se uvečer prvoga dana u tjednu ukazao apostolima, no Toma nije bio prisutan, a kad su mu ostali apostoli pripočili kako je Isus živ i da se ukazao, izjavljuje:

“Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg čavala i ne stavim svoj prst u mjesto čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati” (Iv 20, 25).

Dok razmatramo o Isusovu preobraženju na gori, po Marijinu zagovoru molimo za naše mlade: da nauče “vidjeti” i “susresti” Isusa u sakramentima euharistije i pokore, te ga prepoznaju i služe mu u siromašnima, bolesnima, braći koja su u nevolji i trebaju pomoć.

Oče naš, 10 Zdravomarija i Slava Ocu...

5. USTANOVLENJE EUHARISTIJE

Uze Isus kruh, zabvali i razlomi ga, pa ga davaše učenicima govoreći: “Uzmite i jedite! Ovo je tijelo moje.” (Mt 26, 26)

Sveci i mučenici iz slavnoga su Kristova križa crpli snagu da ostanu vjerni Bogu sve do potpuna samopredanja. U vjeri su pronalazili snagu da pobijede vlastite slabosti i prevladaju sve protivštine. Koliko je samo negdašnjih i današnjih kršćana koji su živi svjedoci snage vjere koja se izražava u ljubavi: oni su mirotvorci, promicatelji pravde i začetnici boljeg, humanijeg svijeta, svijeta u skladu s Božjim naumom.

Dok razmatramo kako nam se Isus dariva u euharistiji, po Marijinu zagovoru molimo za naše mlade: da vjeruju i svakog dana svjedoče svoju vjeru, te postanu oruđa koja će drugima pomoći pronaći smisao i radost života, koja izvi re iz susreta s Kristom.

Oče naš, 10 Zdravomarija i Slava Ocu...

KAJO

Majka koja bdije nad nama

Nakon dolaska Duha Svetoga, kojega je zajedno s apostolima čekala u dvorani Posljednje večere, Majka Isusova aktivno sudjeluje u oblikovanju prve Crkve, jer zna da je ona plod muke i smrti njezina ljubljenoga Sina. Ona je s apostolima u trajnoj vezi. Potiče ih na poslušnost Duhu. Moli pred njima, ističući tako da je apostolat molitve primaran, važniji od apostolata propovijedanja. Potiče apostola Petra da umjesto Jude izabere novog apostola. Tumači tajnu Otkupljenja, otajstvo križa, obvezu trpljenja po kojemu će spasavati mnoge duše. Puna je mudrosti te svojim prosvjetljenjem podučava druge, koji se njoj utječu. Po njoj se šire granice apostolskog djelovanja. S apostolima je i u kušnjama. Boravi u Jeruzalemu, a zatim, s Ivanom u Efezu. Moli od svoga Sina jakost za izabrano stado i za sve koje treba prihvatiti, uključiti u mističnu zajednicu. Marijino Srce je prvo Evanđelje, koje je čuvalo i pohranjivalo sve riječi Onoga kojemu bijaše Majka. Marija je i naša Majka. Trajno nad nama bdije, za nas posređuje kod Oca i kod svoga Sina. Za ljubav svoje Majke Isus odgada i ublažuje kazne, koje bi davno stigle čovječanstvo zbog nevjere, otpada od Boga i njegovih zapovijedi. Ona upućuje na svoga Sina. Ostao je, po ljubavi i zbog ljubavi, s nama u presv. Euharistiji, ali mnogi ga ne priznaju, odbacuju ga i mimoilaze. A on čeka kao sužanj na smilovanje ljubavi. Žedan

je naše ljubavi. Svoje Srce u tom vidu otkriva mnogim izabranim dušama. Srce koje je žedno naše ljubavi i koje želi da nas usrećuje, obogaćuje i k sebi privodi. Ne oglušimo se na to mi koji smo iskusili i primili od njega tolike milosti i darove. Neka ne ostane uzaludan njegov vapaj: "Gle ovo Srce koje je ljude toliko ljubilo..."

I Marijino majčinsko Srce nas beskraino ljubi, prati naš hod i život, naše stradanje i patnje. I moli milosti da ih podnesemo Kristu za ljubav, za spasenje mnogih duša, posebno onih koje čekaju u čistilištu. Svaka naša žrtva donosi mnoge milosti i ima otkupnu snagu.

Marija nam se ukazuje uvijek s krunicom u ruci, s porukom da se molimo, da razmatramo božanska otajstva; da upravimo svoj pogled od zemlje prema vrhovnome; da budemo svjesni kako je život tako prolazan, nestabilan i da mislimo na vječnost, na susret s Gospodinom; da vapimo milosrđe od Božanskog Milosrđa, jer nam je najvažnije spasenje naših duša; da ne zaboravimo da smo samo putnici na ovoj zemlji i da se brzo približavamo k vječnim obalama.

Ne zaboravimo da nam je Marija Majka, suradnica u otkupljenju i vlasnica svih milosti, koje nam je s Isusom pod križem zaslužila. Utječimo joj se u svojim nevoljama i tjeskobama. Ona stalno bdije nad nama. Vodi naše sudbine. Ako nas odmah ne usliša, na drugi način zna nam udijeliti potrebne milosti, imajući uvijek u vidu vječni cilj, našu korist i naše spasenje. Posve joj se predajmo, a po njoj Isusu, i bit ćemo zauvijek sretni u ljubavi s njima.

s. Marija OD PRESVETOG SRCA

Lijepo za Gospu

Homilija je bila poticajna: učiniti nešto lijepo za Gospu! Ideja veoma dobra, ali kako je ostvariti, što učiniti?! Zaputila sam se prema tramvaju, o tomu razmišljala i u međuvremenu nešto smislila. Uvjerila sam se kako je dobro da se u mojoj torbici nađe uvijek nešto zgodno.

Pred ulazom u tramvaj veoma ukusno odjevena mlađa gospoda. Ne sjećam se kad sam u našem gradu vidjela tako skladno odjevenu ženu. Prijedem joj s komplimentima:

- Baš mi Vas je drago vidjeti tako fino odjevenu! Baš Vam odjeća lijepo pristaje! Evo Vam jedna čestitka, pa je pogledajte kad dođete kući!

U omotnici je bila čestitka s porukom: "O, Marijo, bez grijeha začeta, moli za nas koji se tebi utječemo!" Međutim, gospođa nije izdržala. Otvorila ju je odmah i pogledala. I eto je domah k meni:

- Hvala lijepa! Uistinu ste me obradovali i uljepšali mi dan tolikom radošću, da ću biti zaista sretna, jer znam da me Bog voli. A upravo sam se nalazila u krizi. Niste svjesni koliko ste dobro učinili!

Znam da je Gospa bila radosna, jer je njezina slika došla u prave ruke. Dodem napokon u tramvaj, nađem slobodno mjesto i sjednem. No, već na prvoj stanici uđe jedna starica. Ustupim joj mjesto, bez obzira što se i meni nakupilo godina. I bi joj drago. Nije li i to nešto lijepo za Gospu?! A zar se slično ne može činiti svakog dana?!

Ana VRČEK

Voljena mati

Ti vrilo nebesko sveto
oko kojega se Anđela jata roje
nebeski slavuju što pjesmom Te slave
svojim nevinim dušama
časte

Majkom svojom i Kraljicom
svaki Te zove

Ti drvo nebesko sveto
navijek rascvjetano
u proljeću vječnom
dok jedni cvjetovi cvjetaju
osmijesima Tvojim plavim
nježnim

drugi plodove rađaju
zriju i srišu
duše njima hraniš
Adventu vječnom zoveš

Ti svjetlo nebesko sveto
oko koje zvijezde u zanosu
zvezdano kolo plešu
vijence zlatne Ti pletu od kosa svojih
zvonima dijamantnim zvone
da svi u zagrljaj Tvoj pohrlimo
zaštititi nas rukama Svojim

Voljena Mati

operi nas vodom s vrila Svoga
plodovima Svoje duše nahrani

Danica BARTULOVIĆ

Marijine biljke

Teovizija je objavila knjigu *Marijine biljke* fra M. Crvenke o biljkama nazvanim po Mariji ili na neki način povezanih s njezinim likom. Uza svaku je donesen naziv na nekoliko jezika, opis izgleda i okoliša u kojem uspijeva, te obrazloženje imena. Navode se i ljekovita svojstva, legende povezane s njima i poetska razmišljanja. Knjiga je ilustrirana fotografijama opisanih biljaka. (IKA)

Marija, pape i Hrvati

Bila je to tema Teološkog četvrtka Kršćanske sadašnjosti 26. svibnja u Zagrebu kojom se željelo povezati marijanski svibanj, beatifikaciju Ivana Pavla II. i pohod Benedikta XVI. O vezama papa s Hrvatima govorio je S. Slišković, a o papama i Mariji te o pobožnosti Hrvata prema Gospi biskup V. Košić, koji je podsjetio da je Ivan Pavao II. pohodio Mariju Bistricu, zatim Solin i Trsat, a Benedikt XVI. počastit će Gospu od Kamenitih vrata. (IKA)

Šest stotina pjevača Gospi

U povodu 720. obljetnice svetišta Gospe Trsatske, 28. svibnja upriličeno je hodočašće dvadeset crkvenih zborova s područja franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda. Nakon mise koju je predvodio fra D. Bedeničić, svaki je zbor izveo po jednu skladbu, a sudionicima su uručene spomen-plakete i knjiga *Na vrhu Trsatskih stuba*. (IKA)

Kulturno-povijesni vodič

U povodu 250. obljetnice posvete crkve Majke Božje Jeruzalemske na Trškom Vrhu, objavljen je kulturno-povijesni vodič toga svetišta *Majka Božja Jeruzalemska na Trškom Vrhu* A. Lukinovića. Na 48 stranica doneseni su podaci o mjestu, nastanku štovanja Gospe Jeruzalemske, povijesti svetišta i umjetničkim vrijednostima, kao i proštenjima.

ZA DOMOVINU

U svetištu Majke Božje na Kamenitim vratima u Zagrebu svakog petka u 10 sati moli se krunica za hrvatski narod i Domovinu, a posebno za slobodu uhićenih branitelja.

Tekst je obogaćen fotografijama, koje oslikavaju bogatstvo sakralne umjetnosti i unutarnjeg inventara svetišta. (IKA)

Krunica za Papin dolazak

29. svibnja održana je posljednja svibnjska nedjeljna molitva krunice kod Zdenca života u Zagrebu u sklopu projekta "Pripremimo srca i trgove za Papin dolazak". Članovi udruge Kristov stol i Marijina dječica na Kazališni trg stigli su u narodnim nošnjama i s 50-metarskom hrvatskom etno-krunicom od velikih platnenih vezenih crvenih, bijelih i plavih srca, povezanih trobojnicom, u središtu koje je veliko srce s hrvatskim državnim grbom, a križ na čelu krunice sadrži simboliku kaleža Krvi Kristove iz ludbreškog svetišta. (IKA)

Jubilej sisačke Svete Marije

Misnim slavljem, koje je predvodio biskup V. Košić, u Sisku je 31. svibnja proslavljena 50. obljetnica sisačke župe Pohođenja bl. Djevice Marije. Misi je prethodila molitva krunice i Mariji posvećen program triju župnih zborova. (IKA)

Blagoslovljen novi Gospin kip

Pred samostanom franjevac konventualaca u Molvama nakon večernje mise 31. svibnja A. Perčić blagoslovio je kip Uznesenja Marijina akad. kipara Marijana Glavnika. Uz velebnu župnu crkvu i zavjetnu kapelicu kip će biti novi znak Gospine prisutnosti u tom mjestu. (IKA)

II. Festival religijskog filma

Na Trsatu je od 9. do 11. lipnja održan *II. Festival religijskog filma*, na kojemu je

prikazano 25 filmova, od kojih je 13 konkuriralo za nagrade. Film *Ivan S. Segarića* dobio je nagradu *Trsatski hodočasnik* kao najbolji film i nagradu struke za režiju, dok je nagrada za scenarij pripala A. Pavlovskom za film *Vela Gospa u Salima*. Nagrada za najbolju kameru otišla je B. Cahunu za rad *Sjaj*

Obnovljena kapelica

U viniškoj župi, 24. svibnja A. Delić blagoslovio je kapelicu Gospe od Pomoći i predvodio sv. misu. Otkako je sagrađena g. 1942., kapelica je rušena u tri navrata i sada obnovljena najviše kao dar župnika I. Simunića uz 25. obljetnicu svećeništva. Počinje obnova kapelice sv. Ane, podignute g. 1882. i srušene nakon II. svjetskog rata, a blagoslov će biti 26. srpnja. (IKA)

Marija Zvijezda, dok je kao najbolja glazba odabrana oda iz animiranog filma *Tišina mora* M. Marketeta. Nagrada za najbolju montažu pripala je filmu *Didak* Z. Borka. (IKA)

Kod Gospe Brze pomoći

U sklopu *Tjedna kršćanske kulture* održana je 27. svibnja u crkvi Gospe Brze pomoći u Slavonskom Brodu pjesničko-glazbena večer posvećena Danteu. Nastupio je dramski umjetnik V. Janković i na violini Z. Krpan. U župi je 15. lipnja upriličena tribina o temi *Zašto stvarne promjene u Hrvatskoj nisu moguće bez društvenog angažmana vjernika?* Predavači su bili Ž. Marić i L. Iličić. (BL)

Djeca kod Gospe u Šumanovcima

U svetištu Gospe Šumanovačke kraj Gunje o završetku školske godine hodočastili su već tradicionalno 16. lipnja učenici osnovnih škola Cvelferije. Nakon prigode za ispovijed misno slavljje predvodio je M. Đidara, a propovijedao T. Karavidović. (IKA)

Prvi susret crkvenih pokreta

U Sisku je 19. lipnja održan Prvi biskupijski susret crkvenih pokreta, udruga i zajednica biskupije, u kojima je više od 1300 članova. Već više od 30 godina djeluje Zajednica Pohoda BDM pri istoimenoj župi, najbrojnija i najorganiziranija je Marijina legija u 21 zajednici s više od 700 aktivnih i molitvenih članova, slijedi Schönstattske pokret koji uključuje oko 150 obitelji... (IKA)

Proslavili 50 godina misništva

Na blagdan Tijelova, 23. lipnja, u svetištu Gospe Sinjske u Sinju šestorica franjevac provincije Presv. Otkupitelja - A. Akrap, K. Bašić, A. Grčić, B. Lovrić, B. Vučić i P. Žmire proslavili su 50 godina svećeništva. Misno slavljje predvodio je nadb. M. Barišić. (WF)

Moć boga zlatnog teleta samo je onolika kolika je i moć sama zlata.

Tko u ime vlasti terorizira, područje vladavine - minira.

Kad vladar umišlja svemoć, ubrzo doživi - nemoć.

Pokušao li odvojiti dvije "najljubavi" (prema Bogu i čovjeku!) - usmrtio si obje.

Vjera u Svevida stimulira na savjesnost i onda kad izostane - kontrola.

Besciljan život razasipa, a ciljnost ekonomizira čovjekovu snagu za - ponosan hod.

Tko krivim putem krene - teško se vraća.

Nepotrebno je dokazivati da sunce - svijetli i grije.

Pravim vrijednostima nije potrebna - reklama.

Ostani vjeran prirodi: boja je potrebna neobojenu, a napuhivanje - praznu.

Kad bismo se borili sami sa sobom, izostale bi borbe - s drugima.

Samo vjetar DUHA uvijek - puše u leđa.

Ne recite: "Samo ću probati", jer su mnogi takvi - već pod zemljom.

Život je iščekivanje smrti, a smrt je susret sa životom.

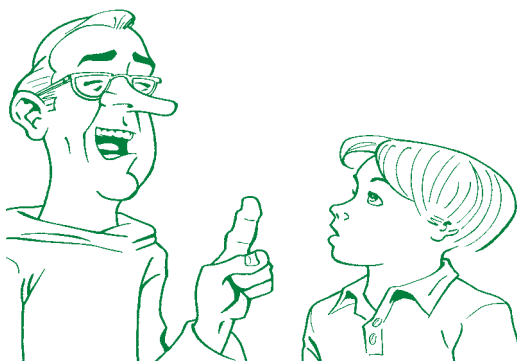
Ne leti ako - nemaš krila.

Lijepo je čuti: umoran sam od odmora.

Ugrožena savjest i bujna mašta moćnici su "preobrazbe" - najsvetije u najsofotonskije.

Tko tuđa iskustva prihvaća kao svoja, glavu drži - daleko od zida.

Stanko RADIĆ

- Što znači ljetni odmor pred nama?
- Da nam se opet vratitit u školske klupe!

VELIKE RUKU

- Ako u jednoj ruci imaš 6 jabuka, a u drugoj 6 krušaka, što imaš?
- Imam velike ruke!

STRAŠILO ZA PTICE

Hvalio se seljak seljaku:

- Znaš, u polju sam postavio dobro strašilo za ptice, da se nijedna ne usudi ni približiti mojoj njivi.

- Ništa osobito! Ja ti imam u polju takvo neobično strašilo za ptice da ptice natrag donose ono što su prošle godine s njive ukrale!

IZGUBLJENO VRIJEME

- Učim, učiš, uči, učimo, učite, uče - koje je to vrijeme? - pita učiteljica.
- Izgubljeno! - brzo će Marija.

DALJINA

- Je li nama bliža Australija ili Mjesec? - pita učitelj.
- Mjesec, jer njega vidimo, a Australiju ne vidimo! - hitro će Marijo.

Dr. fra Petar Bezina - FRA RAFINI CVJETIĆI I TRNJE - Zgode i izjave iz života ugodnika Božjega fra Rafe Kalinića pronađene među rodbinom, svećenicima, vjernicima ili u tisku, u kojima se može pronaći mnogo dobra, a zrcali se i dio njegova duhovnog života. - **Narudžbe:** Uredništvo "Fra R. Kalinić - žrtva svoga svećeništva", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 340-223.

Kod **KNJIŽNICE U PRAVI TRENUTAK** 31400 Đakovo, pp 51, tel./faks (031) 811-774, e-pošta: zirdum@upt.hr možete nabaviti:

B. Schlink - NADA U BEZNADNOM SVIJETU - Priručnik za molitelje - Knjiga sadrži lijepe i poticajne molitvene obrasce, u poeziji i prozi - 20 kn.

KRIŽNI PUT - Put - smrt - uskrsnuće -

15 postaja, uza svaku postaju lijepa slika, na finom papiru - 10 kn.

KRIŽNI PUT - Tradicionalni sa slikama postaja iz Marije Bistrice - 10 kn.

OBITELJSKI MOLITVENIK - Mnoge pobudne molitve za različite prigode u obiteljskom životu kao i sve druge tradicionalne molitve i kršćanske pjesme - 40 kn.

I. Zirdum - DEVETNICA U ČAST SV.

BENEDIKTA - Kroz 9 dana predložen kratki članak iz pravila sv. Benedikta, himan, liturgije i molitva - 8 kn.

Župnik Arški - LJUBITE BOGA - 4 njegove homilije: ili sveti ili odbačeni, ljubav je kraljevski plašt, što je sve kadra Božja ljubav, zahvalnost Bogu - 10 kn.

H. Madinger - GOSPODINE, POMOZI MI MOLITI! - Pisac oduševljava čitatelja za iskrene i pouzdanu molitvu - 15 kn.

J. Escrivá - SUSRET S KRISTOM - 3. izd. - Homilije u kojima potiče na usrdno saobraćanje s Kristom - 40 kn.

B. Schlink - NE OČAJAVAJ, ISUS JE UZ TEBE! - Spisateljica ide u susret vjerniku i potiče ga da ne klone u kušnjama, jer je Isus uvijek uz njega - 10 kn.

M. F. Kowalska - MILOSRDNI ISUSE, UZDAM SE U TEBE - Predstavlja Izabranicu Božjeg milosrđa i razlaže pobožnost u čast Božjeg milosrđa - 10 kn.

DEVETNICA U ČAST SV. RIKARDA, Zaštitnika bolesnika - Kroz 9 dana nižu se misli iz svećevih spisa, molitva... - 5 kn.

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, 480 str. - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlađe i starije - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za homilije - 40 kn.

R. Šutrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.

M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibotić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.

R. Tomelić - MOJA DJECA I JA - Critice iz života jedne majke i supruge - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.

M. Jurišić - CVIJEĆE ZA MARIJU - Razmatranja za mjesec svibanj - 30 kn.

M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - Živo, kratko - 25 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

Blanka Došen, Jastrebarsko: Majci Božjoj hvala na svim milostima! nek i dalje bdiže nada mnom i mojom obitelji, osobito unucima, uz dar: - **Duška Šiljeg Pepina, Staševica:** Gospi Lurdskoj zahvaljujem na svim milostima i preporučujem joj zdravlje svoje obitelji, uz dar; - **Zdenka Buljubašić, Split:** Gospi zahvaljujem na njezinoj ljubavi te pod njezino okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Marija Pažanin, Montreat:** Majko Božja, hvala ti na svemu! Čuvaj i brani mene i sve moje mile i drage, uz dar; - **Obitelj Loparić, Cvetković:** Zahvaljujemo za uslišane molitve i preporučujemo se moćnu zagovoru i pomoći bl. Djevice Marije, uz dar; - **Mara Schwaller-Batinović, Pratein:** Nebeska Majko, hvala ti na svim udijeljenim milostima. Bdi i dalje nada mnom i svim mojima, uz dar; - **Anica Kolak, Berlin:** Dobra Majci zahvaljujem na svim dobrima. Pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje, osobito djecu i unučad, uz dar; - **Anka Đikić, Berlin:** Hvala Gospi na svemu! Njezinoj ljubavi i dalje izručujem svoju obitelj, posebno djecu i unučad, uz dar; - **Marija Kolak, Berlin:** Dobra Majko, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje, osobito djecu, uz dar; - **Ana Krolo ž. Petrova, Berlin:** Gospi zahvaljujem na svemu i pod njezino okrilje stavljam sebe i svoju mile i drage, osobito djecu, da ih čuva, uz dar; - **Obitelj Ilije i Ane Antolović, Berlin:** Majci nebeskoj zahvaljujemo na ljubavi i zaštiti te joj se i nadalje preporučujemo, uz dar; - **Ika Peraić, Olofström:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svemu te joj preporučujem sve svoje, osobito muža, djecu i unučad, uz dar; - **Marijo Vela, Makarska:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na njezinoj dobroti i ljubavi te i nadalje pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Jozo Jurić p. Ante, Kruševo:** Gospi od Loreta zahvaljujem na svim milostima i njoj preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Mira Prgomet, Olofström:** Majko Božja, hvala ti na svim udijeljenim milostima! Pod tvoje okrilje stavljam sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Marko Čorić p. Ivana, Žeževica:** Majci Mariji zahvaljujem na svemu te joj preporučujem sebe i sve svoje, osobito zdravlje, uz dar; - **Ivka Vrljičak p. Stipe, Krivodol:** Zahvaljujem Gospi za sve milosti koje sam od nje dobila i preporučujem joj u zagovor sebe i svoju djecu s njihovim obiteljima, posebno unučad, uz dar; - **Ana Marković, Olofström:** Hvala ti, Gospe, na svim milostima! Čuvaj i brani i nadalje mene i sve moje, uz dar; - **Marija Čapin, Lund:** Gospe moja, na svemu ti hvala što si meni za života dala! Preporučujem ti i nadalje svoju obitelj, osobito unučad, uz dar; - **Snježana Deak Dragobratović, Opuzen:** Zahvaljujem Gospi na svemu i pod njezino zaštitu stavljam sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Ivica Sučić, Berlin:** Majko Božja, na svemu ti hvala, što si meni u životu dala. Čuvaj i brani mene i moje i dalje, uz dar; - **Božica Zoko, Gradštie:** Zahvaljujem Majci Božjoj na svim milostima i preporučujem joj sebe i sve svoje, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

7. srpnja navršava se godina dana otkako je ovaj život zamijenila boljim naša draga
MANDA NENADIĆ r. REPUŠIĆ
Gospodin ti bio milosrdan i dobronam!
Tvoja djeca s majkom, braćom i sestrom

O obiljetnici smrti našega dragoga
GRGE KATIĆA
(Kitchener, 14. srpnja 2004.)
rado ga se sjećamo, za njega molimo i očekujemo susret pred licem Gospodnjim
supruga Anđelka s djecom i obiteljima

22. srpnja navršavaju se 22 godine otkako je ovozemaljski život zamijenio drugim naš
JOKO MILARDOVIĆ NIKOLIČIN
U našim je mislima stalno nazočan tvoj dragi lik.
Za tebe mole čekajući ponovni susret
sinovi i kćeri s obiteljima

27. srpnja navršavaju se dvije godine otkad je u Očev dom otišao moj dragi vjeroučitelj
fra Mirko BULJAC
Nek Te milosrdni Otac nagradi vječnom radošću.
Marija Cvitković s obitelji

9. kolovoza navršavaju se 3 godine otkako se u "kuću Očevu" vratio moj životni suputnik
VLADO KONJUH
Za tebe moli i čeka susret u krilu Očevu
tvoja supruga Jagoda

Deseta je obiljetnica smrti našega dragog
MARKA JUJIĆA MAČANA
(2000. - Runovići, 29. kolovoza - 2011.)
Zahvaljujemo ti na svemu čime si nas za života obdario i preporučujemo te Božjoj dobroti.
Tvoji Ana, Ivica, Smilja i Marina s obiteljima

6. rujna navršavaju se dvije godine otkako je u Gospodinu usnula naša draga
NADA KUNDID
Zahvaljujemo Gospodinu što smo te imali i što smo s tobom imali čast živjeti i raditi!
Prijatelji, braća i sestre s obiteljima

18. rujna navršava se 13 godina otkako je ovaj život zamijenio drugim
prof. fra VJENCESLAV GLIBOTIĆ
Dok ga se spominjemo o obiljetnici smrti, molimo da ga Gospodin obdaru životom vječnim!
Uredništvo "Marije"

20. rujna navršava se sedam godina otkako nas je napustio naš dragi
ANĐELKO MUŠURA
Preporučujemo te Božjoj ljubavi i dobroti!
Sinovi Zdenko, Mili i Tomica s obiteljima

Darovali su i tako omogućili siromašnjima primati "Mariju", po: - 10 kn: **Ivka Karaminčić**, Rijeka; **Melanija Kolovrat**, Slavonski Brod; **Margarita Tičinović**, Osijek; **Ivana Bartolčić**, Pazin; - 20 kn: **Nevena Čagalj**, Zagvoz; **Mirjana Poklepović**, Dubrovnik; **Spomenka Bagarić**, Split; - 30 kn: **Dragica Raić**, Lonjica; **Marija Jurić**, Momići; **Marija Vuković**, Bizovac; **Marija Biloš**, Osijek.

MARIJA SVIMA OBIILNO PLATILA!

Stvom prvom učeniku, uzor svećeniku, **vlč. Andriji Kišičeku**, od srca čestitam 40. obljetnicu misništva i molim zagovor bl. Djevice Marije uz obilje Božjeg blagoslova njemu i svim svojim učenicima koji su se odazvali pozivu Učitelja *Bosiljka Čelant*

Zahvaljujem Presv. Trojstvu i miloj Majci što su nam dali svete pastire koji nam pomažu na putu obraćenja da rastemo u ljubavi prema Bogu i čovjeku. Među njima su i naši **fra Karlo Krolo** i **don Alojzije Bavčević**. Prvi je doživio dijamanatnu, a drugi zlatnu obljetnicu misništva. Čestitam im i zahvaljujemo na svemu. Dragi Gospe, svoje hrabre sinove i dalje čuvaj i brani od svakoga zla da mogu voditi svoje stado milosrdnom Ocu!

Zahvalna obitelj Marije Cvitković

Ivanka Gunjača, Zagreb: Gospe moja, tebi preporučujem sve svoje potrebe kao i potrebe svoje obitelji, uz dar: - **Ljilja Marević Natkova, Staševica:** Na čast Gospe, a za zdravlje svoje obitelji, šaljem dar; - **Dragica Jolić, Zagreb:** Nebeska Majko, čuvaj i brani mene i moju obitelj, da uvijek ostanemo na pravome putu, uz dar; - **Ozana Crnogorac, Biograd n/m:** Nebeska Majko, pod tvoje okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, da nad nama i dalje bdiš, uz dar; - **Mirjana Marević Ž. Antina, Staševica:** Preporučujem Gospi sebe i svoju obitelj, da nas i dalje čuva i brani, uz dar; - **Milorad Hlupić, Vrbišnica:** Nebeska Majko, tebi se preporučujem sa svojom obitelji, uz dar za "Mariju"; - **Ana Vrček s čitateljicama iz Zagreba:** Dobra Majko, tebi preporučujemo sebe i sve svoje, da nas čuvaš, uz dar; - **Mirjana Kušurin Mirova, Staševica:** Gospi preporučujem sebe i svoju obitelj, da nad nama bdiš, te na njezinu čast šaljem dar; - **Baka Mira:** Dragi Gospe, nado naša, preporučujem ti svoju kćer i njezinu obitelj, da ih tvoja ljubav i tvoj blagoslov prate na putu. Posebno te molim za zdravlje i što brži oporavak unuka Ante, uz dar; - **Terezija Šćurić, Milwaukee:** Nebeskoj Majci preporučujem u dalekoj tuđini sebe i sve svoje, posebno djecu i unučad, da uvijek Bogu ostanu blizi, uz dar; - **Senka Gnječ Brankova, Staševica:** Na čast Gospe, za zdravlje svoje obitelji, šaljem mali dar; - **Mila Roso, Makarska:** Majko Marijo, tebi prikazujem sebe i sve svoje mile i drage, da nas čuvaš i braniš, uz dar; - **Stipo Ivčić, Kirchheim:** Majci Božjoj preporučujem sebe i svoju obitelj, posebno djecu, da ostanu na pravom putu, uz dar; - **Ljilja Dabo, Novalja:** Preporučujem Majci Božjoj svoju obitelj, a posebno joj u zaštitu stavljam svoga sina, uz dar; - **Mirjana i Vjerran Ivošević, Frankfurt:** Štavlamo svoju obitelj i cijeli naš narod pod moćni zagovor nebeske Majke i molimo za obraćenje grešnika, za iskorjenjenje psovke u našem narodu, da zavlada kultura života u cijelom svijetu, uz dar; - **Ante Milardović, Cambridge:** Preporučujem Gospinoj zaštiti sebe i svoju obitelj, osobito Viktoriju i Ivana, da ostanu vjerni Isusu do kraja, uz dar; - **Mara Barukčić, Frankfurt:** Preporučujem Gospi svoju obitelj, osobito kćerke s njihovom djecom, za zdravlje duše i tijela, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovatelje

Osniivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.f-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom:

Amerika i Kanada 25 USD i Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta. -

Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitška banka, SG Group; devizni račun: SG Splitška banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22; -

Tisak: "Slobodna Dalmacija print" d.o.o. - Split.

Milan Lončar (+25. II. 2011. - Split-Kamenmost); - **Slavko Burić** (+26. IV. 2011. - Stuttgart-Mostar); - **Doroteja Koprivec** (+10. V. 2011. u 92. g. - Selnica); - **Evica Kosović** (+18. V. 2011. u 94. g. - Našice); - **Dubravka Martinović r. Petrović**, sestra svećenika Berislava (+22. V. 2011. u 71. g. - Slavonski Brod); - **O. Mijo Mrljić**, OFM (+23. V. 2011. - Kraljeva Sutjeska); - **Marko Župić**, brat č. s. Rozarije i Bernarde (+24. V. 2011. - Sinj); - **Anka Vrgoč**, majka fra Markova i č. s. Elizabete i Ivanke (+24. V. 2011. u 88. g. - Srijemska Mitrovica); - **Ana Garac r. Puljiz** (+24. V. 2011. - Zmijavci); - **Tatjana Labrović** (+24. V. 2011. - Sinj); - **Lucija Cvitanić ud. Frane** (+25. V. 2011. - Postira); - **O. Jure Antunović**, DI (+28. V. 2011. - Zagreb); - **Jermina Ščepanović** (+17. V. 2011. u 78. g. - Bol); - **Frano Pupiće Bakrač** (+30. V. 2011. u 78. g. - Otok); - **Davor Župić** (+30. V. 2011. - Sinj); - **Iva Rastočić**, majka fra Perina (+2. VI. 2011. - Metković-Nova Sela); - **Nediljko Bota**, otac č. s. Tamare i brat fra Silvestrov i č. s. Darije (+5. VI. 2011. u 81. g. - Prugovo); - **Anda Marić** (+6. VI. 2011. u 72. g. - Podvinje); - **Ante Gulić**, brat fra Božin (+7. VI. 2011. - Gljev); - **Mila Jonjić** (+8. VI. 2011. - Grubine, Kamenmost); - **Mila Todorić Manjić** (+8. VI. 2011. - Zmijavci); - **Marijan Ljubičić Jukinić** (+11. VI. 2011. - Runovići); - **Tona Runje**, strina fra Domagojeva (+12. VI. 2011. - Karakašica, Sinj); - **O. Andeo Cvitanović**, OFM (+12. VI. 2011. u 97. g. - Zaostrog); - **Don Nedjeljko Zubović** (+14. VI. 2011. u 57. g. - Zadar-Zubovići); - **Don Jure Juginović** (+14. VI. 2011. u 76. g. - Split-Dubrava); - **Zdravko Marić** (+14. VI. 2011. - Kitchener); - **Mandica Visković** (+17. VI. 2011. - Gdinj); - **Marija Matić**, sestra fra Jozina (+17. VI. 2011. u 86. - Split-Kamensko); - **Marko Matić**, brat fra Jozin (+21. VI. 2011. u 77. g. - Otuševac); - **Ljubica Staničić** (+22. VI. 2011. - Bast); - **Mara Tolić** (+23. VI. 2011. - Kamenmost, Podbablje); - **Dragica Škoro** (+23. VI. 2011. - Runovići); - **Milena Gudelj Veljaga** (+25. VI. 2011. - Imotski).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

S A D R Ź A J

Papa ili njegove riječi? (Urednik)	241
Poput Dvorane posljednje večere (Benedikt XVI.)	244
Marija kao ures neba (I. Bodrožić)	246
Manifestacija ponosa ili provokacija prkosa (S. Jerčić)	248
Kraljice na nebo uznesena (M. Majetić)	250
Isus je liječnik (V. Marčinko)	251
Alkuin o Gospi (dar-ko)	252
Da si zdravo, majko Spasa! (D. Marković)	254
Hrvatska Gospa (A. B. Periša)	256
Izazovi ljeta i odmora (D. De Micheli Vitturi)	258
Petrov nasljednik bio je među nama i utvrđivao nas u vjeri	260
Molitva, a ne turizam (N. Andrić-Novinc)	262
Pozvan si i šuuti (R. T)	264
Za izgrađivanje Tijela Kristova (K. Stipanović)	266
Svjedokinja vjernosti - nove blaženice (Kamenko)	268
Ukorijenjeni u Kristu, čvrsti u vjeri (Kajo)	270
Majka koja bdije nad nama (S. Marija)	272
Lijepo za Gospu (A. Vrček)	273

OVAJ BROJ "MARIJE" POTPISAN JE ZA TISAK 27. LIPNJA 2011.

TOLISA

Uznesenje bl. Djevice Marije

U Tolisi, bosanskoj župi na desnoj obali Save, nedaleko od Bosanskog Šamca, na području Raščica ("raskršće" putova između okolnih sela) nalazi se župna crkva Uznesenja bl. Djevice Marije. S dvama 56 metara visokim zvoncima lukovičastih krovova sa strana pročelja najveća je to i jedna od ljepših crkava (58 x 20 m) u Bosni i Hercegovini.

Nakon što je mjesto za gradnju isposlovaio od vezira Kuršid paše u Sarajevu, velebnu trobrodnu građevinu u romaničkom stilu gradio je zajedno sa samostanom kraj nje fra Martin Nedić (+1895.). S dobivenim fermanom za gradnju, kamen temeljac za crkvu blagoslovljen je 17. srpnja 1864. Radove je vodio Đuro Eichorn iz Osijeka, koji ju je i projektirao ugledajući se na nekadašnju osječku isusovačku crkvu. Zvonike su projektirali graditelj Dausch i Pietro Rimaldi. Gradnja nove crkve završena g. 1872., osposobljena je za bogoslužje g. 1873., ali je potpuno dovršena 1881. Izgradnju je pomagao i biskup J. J. Strossmayer (+1905.) te preporučio je za nju građu iz salvonskih šuma. Darovao je i dva pokrajnja oltara, raspelo kipara Ivana Rendića (+1932.) i tri slike. Posvetio ju je 15. kolovoza 1912. nadb. Ivan Ev. Šarić. Crkva je obnovljena g. 1911. prema nacrtu Josipa Vancaša. Mjesto dva niza

stupova, otada je unutra dijele četiri vitkija stupa. Nad lađe su tada postavljeni bačvasti stropovi, a u crkvu pet novih oltara i propovjedaonica. Glavni oltar u apsidi, drveni, izradio je Ivan Todinac iz Đakova, a zidove i strop oslikao freskama tirolski majstor Antun Huber. U školjki apside uprizorio je Presv. Trojstvo i Marijino Uznesenje, a na stropu u lađama na 44 medaljona likove Isusa, Marije i svetaca.

Crkva je g. 1917. nastradala od požara, a obnovljena je tek 1931. Pocrnjele i popucale zidne slike u toj prigodi obnovio je J. Pellarini iz Vinkovaca, a novi oltar izradio je zagrebački fra-njevac fra Elekto Maruzzio. U njegovu središtu, u niši poviše svetohraništa ističe se veliki kip Gospe s prekriznim rukama na prsima.

Crkva je temeljitije obnavljana od g. 1982. do 1985., a g. 2008. poduzeta je nova obnova na izvanjskoj fasadi. Za 200. obljetnicu župe, g. 2002. započeta je zamjena starih prozora novim vitrajima, radom akad. slikara Vlatka Blažanovića. Na njima su prizori iz Gospina života, evanđelisti i sveci zaštitnici pojedinih sela toliške župe. Toliška crkva čuva najstarije orgulje u Bosni i Hercegovini, koje je g. 1880. izradio Caspar Fischer iz Apatina. Kasnije su obnavljane pa su i danas u uporabi. U toliškoj crkvi od g. 1827. su i vrijedne postaje križnog puta nepoznatog majstora iz g. 1764., a u samostanu do nje brojno je kulturno i umjetničko blago.

U Tolisi je najsvečanije za blagdan Velike Gospe. Tada se okupe rado brojni posavski katolici. Vidovljani su niz godina dolazili u procesiji.

NASLOVNA SLIKA: Gospa Sikstinska (Rafael Santi)

SLIKA NA OMOTU: Crkva Uznesenja bl. Djevice Marije u Tolisi

